Moduł I

KADRY - wybór ZUS, wysyłka deklaracji rozliczeniowych, pomoc członka rodziny w JDG.

"Wszystko co doskonałe,

dojrzewa powoli."

Arthur Schopenhauer

W tym module nauczysz się:

- Kiedy, komu, jak dokonać zgłoszenia, zmiany i na jakich warunkach przysługuje:

Ulga na start (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)	
Mały ZUS PLUS (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)	
Preferencyjny ZUS (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)	
Pełne składki ZUS (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)	

- Jak przygotować się do wysyłki deklaracji za przedsiębiorcę który odprowadza składki wyłącznie za siebie, przykład z chorobą przedsiębiorcy.
- Jak zgłosić członków rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego - jak to zrobić?
- Jakie są zasady współpracowania z członkiem rodziny: praca członka rodziny: współpracownik, umowa zlecenie a umowa o pracę, a może bez zgłoszenia do ZUS?

- Jak przygotować się do zatrudnienia pracownika? (BHP, badania lekarskie, zgłoszenie do ZUS, dokumentacja).
- Jak ustalić składkę zdrowotną u przedsiębiorcy (skala podatkowa i podatek liniowy)
- Jakie są zasady zatrudnienia pracownika do 26 roku życia a zaliczka na podatek.
- PUE ZUS - pełnomocnictwo jak je ustalić, na co nam pozwoli.

1.1. Ulga na start (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)

Ważna kwestia dla każdego przedsiębiorcy to składki ZUS - w jakiej wysokości będą opłacane, jaki dla nich to realny koszt, czy wybrać składki z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym czy też nie? Wiele pytań przedsiębiorca ma już przed rejestracją działalności gospodarczej, chce poznać różne warianty jakie ma do wyboru by wybrać dla siebie najlepszą opcję. Z wielu możliwości jednak nie zdaje sobie sprawy, nie wie również, jakie konsekwencje niosą określone wybory - wynika to z braku znajomości przepisów. Pobierz materiał z naszej platformy: Checklista dla przedsiębiorcy - jaki wybrać ZUS.

Ostateczną decyzję zawsze podejmuje przedsiębiorca, ale Twoim zadaniem jest przedstawienie mu możliwości jakie dają przepisy na danym etapie prowadzonej działalności.

Jakie warianty ma do wyboru przedsiębiorca? To zależy do tego jakie spełnia warunki.

Pierwsza opcja z jakiej może skorzystać to ulga na start - zgodnie z przepisami niektórych przedsiębiorców (po spełnieniu określonych wymagań, o których napisałam niżej) przepisy zwalniają z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przez 6 miesięcy (czasem ten okres może być dłuższy - patrz przykład 2). Jeżeli działalność gospodarcza zostanie zarejestrowana od pierwszego dnia danego miesiąca, to przedsiębiorca będzie mógł skorzystać z tej ulgi przez równe 6 miesięcy:

Przykład 1

Przedsiębiorca spełnia warunki do skorzystania z ulgi na start, rozpoczął działalność gospodarczą 01-08-2022 roku, zatem z ulgi na strat może skorzystać do 31-01-2023 roku.

Jeżeli natomiast nasz przedsiębiorca z przykładu pierwszego zarejestruje działalność gospodarczą od 02-08-2022 roku to ulga na start przysługuje mu do 28.02-2023 roku. To oznacza, że jeżeli przedsiębiorca rozpocznie działalność w trakcie miesiąca to okres z którego może skorzystać z ulgi na start liczony jest od następnego miesiąca:

Przykład 2

Przedsiębiorca spełnił wszystkie warunki do skorzystania z ulgi na start. Zarejestrował działalność gospodarczą od 15-09-20201 roku to oznacza, że z ulgi na start będzie mógł skorzystać do 31-03-2022.

Warto powiedzieć przedsiębiorcy o tej zależności, w moim przypadku każdy przedsiębiorca korzysta z tego wariantu i rejestruje działalność gospodarczą w trakcie miesiąca. Ci, którzy nie zdecydowali się na ten krok (tzn. rejestracji działalności nie od pierwszego dnia danego miesiąca) byli zobligowani umowami zewnętrznymi z których wynikał obowiązek rejestracji działalności od 1-wszego dnia danego miesiąca. Taki prosty krok, a sprawia, że przedsiębiorca czuje się dobrze zaopiekowany.

Co oznacza w praktyce dla przedsiębiorcy korzystanie z ulgi na start?
Składki ZUS (społeczne) na 2022 rok (bez żadnych ulg i preferencji) wynoszą:

Składka emerytalna w 2022 to 693,58 zł
Składka rentowa w 2022 to 284,26 zł
Składka chorobowa (dobrowolne) w 2022 to 87,05 zł
Składka wypadkowa w 2022 to 59,34 zł
Składka na Fundusz Pracy w 2022 to 87,05 zł
Składka na ubezpieczenia zdrowotne w 2022 – wyliczamy według nowych zasad

Ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolną składką, o tym musisz poinformować przedsiębiorcę, zapewne otrzymasz pytanie:
Jakie to ma dla mnie za znaczenie?

Ma to znaczenie dla przedsiębiorcy, ponieważ przykładowo w razie choroby ZUS nie wypłaci zasiłku chorobowego, jeżeli przedsiębiorca nie podlegał pod dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nieprzerwanie przez okres minimum 90 dni.

Drugie najczęściej pojawiające się pytanie w tym zakresie to;
Czy to oznacza, że nie mogę korzystać z opieki w ramach NFZ? Czyli pójść do lekarza w ramach NFZ?

Oczywiście absolutnie, nie. Podlega Pan pod ubezpieczenie w ramach NFZ, to jest składka chorobowa dobrowolna, czyli w momencie wystąpienia choroby uda się Pan do lekarza np. w ramach opieki z NFZ ale nie otrzyma Pan zasiłku chorobowego.
I zazwyczaj takie wyjaśnienie wystarczy, czasem trzeba powtórzyć dwa razy. Dla mnie najważniejsze jest to, czy dla Ciebie ten temat jest zrozumiały.
W takiej sytuacji przedsiębiorca, który nie opłaca dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego (w tym korzystając z ulgi na start, ponieważ w tej opcji nie opłaca składek społecznych w tym również dobrowolnego ub. chorobowego) nie będzie mógł skorzystać z:

- świadczenia rehabilitacyjnego,
- zasiłku macierzyńskiego,
- zasiłku opiekuńczego,
- zasiłku chorobowego.

Być może teraz wydaje Ci się, że ta opcja jest bardzo niekorzystna ponieważ taki przedsiębiorca z niczego nie będzie mógł skorzystać, ale nic mylnego. Pamiętaj o ważnej zasadzie: Ty przedstawiasz przedsiębiorcy różne warianty z zaletami i wadami to on decyduje. Generalnie przedsiębiorcy chcą na początku skupić się na rozwoju działalności, dla wielu z nich koszt opłacania składek na “pełny zus” jest bardzo wysoki, zatem opcja skorzystania z ulgi na start chociaż przez 6 miesięcy, gdzie opłacają tylko składkę zdrowotną jest bardzo atrakcyjny.

Jakie warunki należy spełnić by skorzystać z ulgi na start?

Przedsiębiorca może skorzystać z ulgi na start, tzn. przez okres 6 miesięcy kalendarzowych (jak to jest z tym okresem 6 miesięcy wyjaśniałam wyżej w przykładzie numer 1 i 2) nie płacić składek na ubezpieczenia społeczne, jeśli:

- podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy lub ponownie ALE UWAGA po co najmniej 60 miesiącach kalendarzowych od ostatniego zawieszenia (NIE PO KAŻDYM ZAWIESZENIU MUSIMY ODCZEKAĆ 60 MIESIĘCY - WYJAŚNIENIE W KOLEJNYM AKAPICIE: Zawieszenie działalności a ulga na start) lub zakończenia działalności gospodarczej,
- nie będzie wykonywać dla byłego pracodawcy tego, co wykonywał dla niego jako pracownik, w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym.

Z czego jeszcze przedsiębiorca korzystający z ulgi na start nie będzie mógł skorzystać?

- Z prawa do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową (zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego), które przysługują z ubezpieczenia wypadkowego.
- Za ten okres przedsiębiorca nie będzie również uwzględniony przy ustalaniu prawa do emerytury oraz nie podwyższy jej wysokości.

Czy przedsiębiorca może zrezygnować z ulgi na start?

Tak, może przedsiębiorca zrezygnować z korzystania z ulgi na start i zgłosić się do ubezpieczeń społecznych. Jednak, ważne by zaznaczyć jakie konsekwencje rodzą takie decyzje. Jeśli przedsiębiorca będzie chciał skorzystać ponownie z ulgi na start to będzie mógł skorzystać z

niej dopiero po 60 miesiącach kalendarzowych od dnia zakończenia bądź zawieszenia działalności.

UWAGA WAŻNE!!!

W przypadku rezygnacji z ulgi na start w trakcie jej trwania, wyrejestrowania możesz dokonać jedynie na bieżąco, nie ma w tej wyjątkowej sytuacji okresu 7 dni na zgłoszenie zmiany do ZUS. Przerabialiśmy tę sytuację z jednym z naszych klientów, który zdecydował się na zgłoszenie w ramach ulgi na start do ZUS-u, spełniał warunki, zatem tego dokonaliśmy. Po miesiącu okazało się, że z umowy o dofinansowanie do działalność, którą zawarł zobowiązany był do zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, zatem nie mógł skorzystać z ulgi na start. Chcieliśmy go wyrejestrować 7 dni wstecz, jednak stanowisko w ZUS było jednoznaczne, w przypadku rezygnacji z ulgi na start w okresie w którym przedsiębiorca mógłby z niej jeszcze korzystać, możliwe jest tylko na bieżąco. Nie ma takiej informacji na stronie ZUS-u ani też w żadnych szkoleniach- sytuacja, która zdarza się może raz na tysiąc przypadków. Warto wiedzieć. Cała “akcja” zakończyła się bez komplikacji, tzn. przedsiębiorca utrzymał swoje dofinansowanie, ale jak brak pełnych informacji może przyczynić się do poważnych komplikacji.

Przykład. Przedsiębiorca zarejestrował działalność z dniem 01-02-2022 roku i zgłosił się do ZUS z kodem uprawniającym do skorzystanie z ulgi na start (zakładam że spełnił warunki), ale w kwietniu stwierdził, że z niej zrezygnuje. Zatem musi to uczynić na bieżąco: złożyć ZWUA (nie w terminie 7 dni). Czyli rezygnuje 03-04-2022 z tym dniem składa ZWUA, i wysyła zgłoszenie ZUS ZUA w ciągu 7 dni, z kodem uprawniającym do skorzystania z np. składek preferencyjnych. Wysyła wtedy wyjątkowo dwie deklaracje DRA z dwoma kodami (jeden z ulgi na start i UWAGA WYJĄTKOWO dzieli proporcjonalnie składkę zdrowotną, a drugi z kodem dla preferencyjnego opłacania składek ZUS)

Przykład 3

Pani Janina korzysta z ulgi na start od 1 sierpnia 2022 r. do 30 września 2022 r. Od 1 października chce opłacać również składki społeczne na zasadach preferencyjnych - może

dokonać takiej zmiany, składa w takiej sytuacji ZUS ZWUA z dniem 01 10 2022 - wyrejestrowanie z ulgi na start z kodem 05 40 _ _ i ZUS ZUA z dniem 01 10 2022 zgłaszając się do preferencyjnego ZUS z kodem 05 70 _ _. Ponownie z ulgi na start będzie mogła skorzystać dopiero po upływie 60 miesięcy kalendarzowych od dnia zakończenia lub zawieszenia działalności. Czyli jeśli zechce po miesiącu jednak wrócić do opłacania ulgi na start to nie ma takiej możliwości.

Zawieszenie działalności a ulga na start

Samo zawieszenie działalności gospodarczej podatnika nie powoduje utraty prawa do skorzystania z ulgi na start, jednak okres zawieszenia wlicza się do limitu korzystania z ulgi na start, nie przerywa jego biegu.

Przykład.
Jan Kowalski zarejestrował działalność gospodarczą 01-05-2022 roku, spełniał wszystkie wymagania do skorzystania z ulgi na start, jednak od 01-09-2022 musiał zawiesić działalność na okres dwóch miesięcy do 31-10-2022 roku. Czy od 01.11-2022 może nadal korzystać z ulgi na start?

Odpowiedź:
Ulga na start przysługuje w tym przypadku od 01-05-20202 do 31-10-2022 roku, zawieszenie działalności gospodarczej nie przerywa okresu z jakiego można korzystać, zatem od 01.11-2022 roku Jan Kowalski nie może skorzystać z ulgi na start. Powinien złożyć do zus dokument wyrejestrowujący ZUS ZWUA a następnie zgłoszenie do ZUS w zależności od obecnej sytuacji.

Czy jeśli przedsiębiorca zawiera umowę zlecenie jego zleceniobiorca musi płacić za niego składki społeczne?

Przedsiębiorca korzystający z ulgi na start i wykonujący zlecenie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej nie podlega pod ubezpieczenia społeczne.
Przedstawiam fragment odpowiedzi na interpelację nr 25691 w sprawie tzw. ulgi na start:
Tzw. „ulga na start” nie skutkuje przeniesieniem na kontrahentów przedsiębiorcy, który z niej korzysta, obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Przytoczona w interpelacji wykładnia przepisów jest nieprawidłowa, gdyż nie uwzględnia brzmienia i celu art. 18 ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Zgodnie z kluczowym dla ustalenia zakresu obowiązywania i treści „ulgi na start” art. 18 Prawa przedsiębiorców, w okresie korzystania z tego zwolnienia, przedsiębiorca będący osobą fizyczną nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Przepis ten nie ogranicza rodzajów ani tytułów do ubezpieczeń społecznych, jakie są objęte zwolnieniem. W szczególności, art. 18 Prawa przedsiębiorców nie stanowi, że „ulga na start” skutkuje brakiem obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jedynie z tytułu pozarolniczej działalności w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (u.s.u.s.). Prawo przedsiębiorców nie posługuje się właściwym dla prawa ubezpieczeń społecznych pojęciem pozarolniczej działalności w definicji przedsiębiorcy. Za przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 4 i art. 18, Prawo przedsiębiorców uznaje każdą osobę fizyczną, która wykonuje działalność gospodarczą w rozumieniu art. 3 Prawa przedsiębiorców. „Ulga na start” obejmuje zatem nie tylko czynności mieszczące się w pojęciu pozarolniczej działalności, jakim posługuje się ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych, ale także inną aktywność właściwą dla działalności gospodarczej w rozumieniu art. 3 Prawa przedsiębiorców, w tym świadczenie usług i realizowanie zleceń.

Wniosków tych nie zmienia przywołany w interpelacji art. 8 ust. 6a u.s.u.s. To, że przedsiębiorca korzystający z ulgi na start nie jest na gruncie u.s.u.s. uważany za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, nie oznacza, że automatycznie podlega ubezpieczeniom z tytułu świadczenia usług lub realizacji zleceń. Brak jest podstaw do takiej interpretacji – byłaby ona sprzeczna zarówno z literalnym brzmieniem art. 18 Prawa przedsiębiorców, jak i z jego celem.

Wspomniana w interpelacji decyzja wydana przez Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku została zatem oparta na nieprawidłowej wykładni przepisów u.s.u.s. i Prawa przedsiębiorców. Należy podkreślić, że nie jest to decyzja zobowiązująca do zapłaty składek, a interpretacja indywidualna ZUS w jednostkowej sprawie. Taka interpretacja nie rodzi negatywnych konsekwencji ani dla przedsiębiorcy, w sprawie którego została wydana (zgodnie z art. 35 ust. 1 nie jest dla niego wiążąca) ani tym bardziej dla innych przedsiębiorców. Osoba, w której sprawie została wydana interpretacja indywidualna nie może być jedynie obciążona sankcjami w zakresie, w jakim zastosowała się do interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z tej interpretacji.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, a także Zakład Ubezpieczeń Społecznych wspólnie odniosły się do wątpliwości, jakie pojawiły się w związku z przywołaną interpretacją indywidualną. Zgodnie ze wspólnym stanowiskiem MPiT, MRPiPS i ZUS, na gruncie obecnego brzmienia właściwych przepisów Prawa przedsiębiorców i ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w okresie korzystania z „ulgi na start” przedsiębiorcy nie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w tym także w związku ze świadczeniem usług i realizowaniem zleceń w ramach tej działalności. Tym samym, zleceniodawcy nie mają obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne za kontrahentów, którzy korzystają z „ulgi na start”. W serwisie informacyjnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

zostały zamieszczone – zgodne z tym stanowiskiem – dodatkowe informacje, które precyzują zasady korzystania z „ulgi na start”.

Jak dokonać zgłoszenia do ZUS przedsiębiorcy, który chce skorzystać z ulgi na start?

1. Składamy zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego na druku ZUS ZZA
2. W terminie 7 dni od rejestracji jednoosobowej działalności gospodarczej.
3. Kod tytułu do ubezpieczeń 05 40 _ _

Piąta cyfra kodu ZUS:

0 – jeśli nie masz ustalonego prawa do emerytury lub renty,

1 – jeśli masz ustalone prawo do emerytury,

2 – jeśli masz ustalone prawo do renty.

Szósta cyfra kodu ZUS:

0 – jeśli nie posiadasz orzeczenia o niepełnosprawności,

1 – jeśli posiadasz orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności,

2 – jeśli posiadasz orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

3 – jeśli posiadasz orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W jaki sposób dokonać zgłoszenia w ZUS

- załączyć ZUS ZZA do CEIDG-1
- poprzez program Płatnik
- e-Płatnik na PUE ZUS
- w formie papierowej – pod warunkiem, że będziesz rozliczać składki maksymalnie za 5 osób. W takim wypadku formularz możesz złożyć osobiście w placówce ZUS, przez pełnomocnika lub wysłać pocztą.

1.2. Preferencyjny ZUS (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS).

Mam nadzieję, że temat dotyczący ulgi na start jest już bardzo dobrze opanowany. Analizując przedsiębiorcę pod kątem rejestracji do ZUS musimy również przedstawić drugi wariant (o ile spełni wszystkie warunki) skorzystania z “mniejszych składek ZUS” jakim jest preferencyjny ZUS.

Przedsiębiorca, który korzystał z ulgi na start i skończył mu się okres w którym mógł z niej korzystać lub z niej zrezygnował może skorzystać z preferencyjnego opłacania składek ZUS (może, ale nie ma takiego obowiązku). Ten rodzaj składek można od razu wybrać po rozpoczęciu działalności gospodarczej.

Jakie są warunki do skorzystania z preferencyjnego opłacania składek ZUS:

Preferencyjne składki przedsiębiorca może płacić, jeśli spełni łącznie następujące warunki:

- w ostatnich 60 miesiącach kalendarzowych przed rozpoczęciem działalności gospodarczej nie prowadził działalności gospodarczej,
- nie wykonuje dla byłego pracodawcy tego, co robił dla niego jako pracownik w tym lub w poprzednim roku kalendarzowym,
- można korzystać z tego uprawnienia przez 24 kolejne miesiące kalendarzowe. Naliczane są od zadeklarowanej przez przedsiębiorcę kwoty, nie niższej jednak niż 30% minimalnego wynagrodzenia**[1].

[1] **To oznacza, że przedsiębiorca może zadeklarować wyższą podstawę do opłacania składek ZUS z kodem uprawniający do skorzystania z preferenycjnego opłacania składek ZUS nie niższą jednak niż 30% minimalnego wynagrodzenia. Czasem w praktyce przedsiębiorcy decydują się na taki krok, ale jeśli np. jest to kobieta która prowadzi działalność gospodarczą i podwyższa sobie składki ZUS dlatego by w przyszłości mieć większe świadczenie macierzyńskie to musi mieć do tego podstawy, tzn. przychód z prowadzonej działalności powinien wskazywać zasadność podwyższenia składek ZUS.

O czym warto poinformować przedsiębiorcę, który decyduje się na wybór opłacania preferencyjnego ZUS-u?

Warto jest uświadomić przedsiębiorcę, że jeżeli zdecyduje się zgłosić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego (okres karencji wynosi 90 dni, to oznacza, że jeżeli przedsiębiorca zgłasza się do dobrowolnego chorobowego w dniu np. 01-10-2022 rok to po opłacaniu nieprzerwanie przez 90 dni ubezpieczenia chorobowego przedsiębiorca, który będzie chciał skorzystać z zasiłku chorobowego, będzie mógł dopiero w styczniu 2023 roku skorzystać z tego uprawnienia) to jego świadczenia będą proporcjonalnie niższe do zadeklarowanej podstawy do ubezpieczenia.

WAŻNE!!
Przedsiębiorca, który przebywał na zwolnieniu lekarskim (ma prawo do zasiłku chorobowego) zmniejsza proporcjonalnie składki społeczne za ten miesiąc (przy uldze na start nie ma zasiłku chorobowego, tak jak wspomniałam wcześniej, przedsiębiorca podlega wyłącznie pod ubezpieczenie zdrowotne). Składka zdrowotna nie podlega pomniejszeniu - zasady ustalania składki zdrowotnej zostały omówione w materiale 1.9.

By przedsiębiorca mógł dokonać pomniejszenia proporcjonalnego składkę na ubezpieczenia społeczne musi mieć przyznany zasiłek chorobowy przez ZUS. To jest podstawa do pomniejsza tych składki za dany miesiąc.
W jakiej deklaracji dokonać pomniejszenia? W sytuacji, gdy ZUS przyzna zasiłek chorobowy przedsiębiorcy zanim zostanie wysłana deklaracja ZUS DRA za dany miesiąc, wtedy będzie mógł on zmniejszyć od razu w danym miesiącu składki na ubezpieczenia społeczne (za miesiąc w którym wystąpiła niezdolność).

Jeżeli np. przedsiębiorca chorobową w marcu 2022, i do momentu wysłania deklaracji rozliczeniowej nie otrzymamy potwierdzenia przyznania przez ZUS zasiłku, to wysyłana jest deklaracja bez zmniejszenia składek społecznych, a następnie po przyznaniu zasiłku chorobowego przez ZUS przedsiębiorca przygotowuje i wysyła do ZUS korektę deklaracji ZUS za dany miesiąc (za miesiąc w którym wystąpiła niezdolność, czyli za okres wypłaty zasiłku).

Na jakie świadczenia wpływają opłacane składki ZUS?

- z ubezpieczenia chorobowego (zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, zasiłek macierzyński, zasiłek opiekuńczy),
- z ubezpieczenia wypadkowego (m.in. zasiłek chorobowy, świadczenia rehabilitacyjne),
- z ubezpieczenia emerytalnego i ubezpieczeń rentowych (emerytura, renta).

Podsumowując niższe składki to niższe świadczenia. Jeżeli przedsiębiorca zdecyduje się opłacać składki od 30% minimalnego wynagrodzenia, to od tej kwoty będzie obliczony m.in. zasiłek chorobowy, macierzyński, opiekuńczy.

Może się wydawać, że przecież to jest oczywiste więc po co mówić o tym przedsiębiorcy, to jego sprawa na co się decyduje, ale moja praktyka zawodowa i przeprowadzone setki rozmów z przedsiębiorcami wskazują na to, że nie dla wszystkich było to oczywiste. Kilka dodatkowych słów wypowiedzianych na rozmowie z klientem sprawia, że on czuje się zaopiekowany i wie, że jest w dobrych rękach godnych polecenia dalej.

Przykład.

Przedsiębiorca zarejestrował jednoosobową działalność gospodarczą z dniem 01-02-2022 rok i skorzystał z prawa do ulgi na start. Opłacał ją do 31.07-2022 roku. Od 01-08-2022 roku chciał skorzystać z preferencyjnych składek ZUS. Zdecydował się również, że będzie opłacał

dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Składki będzie opłacał od 30% minimalnego wynagrodzenia. Z tego prawa będzie mógł korzystać przez 24 miesiące, czyli do 31-07-2022 roku. Przedsiębiorca nie posiada tytułu do renty i emerytury i nie posiada ustalonego stopnia niepełnosprawności.

Jakich czynności zatem musi dokonać w ZUS?

1. Z dniem 01-02-2022 roku zarejestrował się do ZUS z kodem 05 40 00 (na druku ZUS ZZA)
2. Z dniem 01-08-2022 roku dokonał wyrejestrowania w ZUS na druku ZUS ZWUA. (kod przyczyny wyrejestrowania, należy wybrać 600 - inna przyczyna wyrejestrowania)
3. Z dniem 01-08-2022 roku dokonuje zgłoszenia do ZUS na druku ZUS ZUA (należy zaznaczyć w sekcję dobrowolne ubezpieczenie chorobowe - ponieważ w naszym przykładzie przedsiębiorca chce skorzystać z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) z kodem 05 70 00.

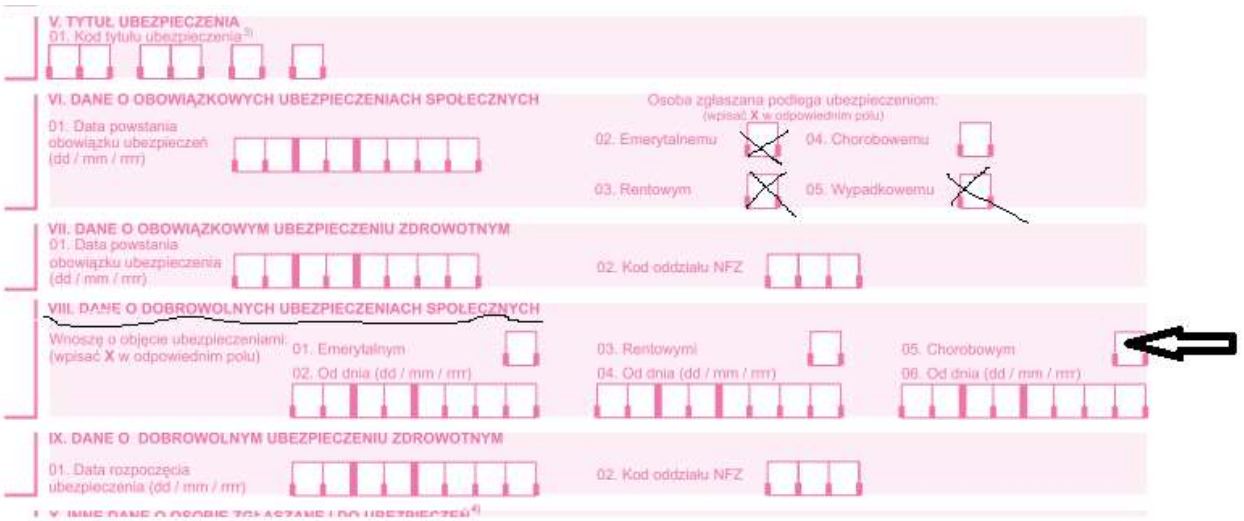

Przykład.

Przedsiębiorca zarejestrował jednoosobową działalność gospodarczą z dniem 05.02-2022 rok i nie skorzystał z prawa do ulgi na start. Zdecydował się, że od razu będzie opłacał preferencyjny ZUS. Zatem będzie mógł z niego skorzystać do końca lutego 2022 roku i 24 pełne miesiące kalendarzowe, czyli do: 28-02-2024 roku.

Do czego służy nam formularz ZUS ZUA?

Formularz ZUS ZUA służy do zgłoszenia osoby:

- do ubezpieczeń,
- zmiany lub korekty danych dotyczących osoby ubezpieczonej zgłoszonej na formularzu ZUS ZUA (z wyjątkiem zmiany danych identyfikacyjnych, którą należy zgłosić na formularzu ZUS ZIUA oraz tytułu ubezpieczenia, rodzajów ubezpieczeń i terminów ich powstania, które dokonywane są przez wyrejestrowanie na formularzu ZUS ZWUA i ponowne zgłoszenie z aktualnymi/prawidłowymi danymi).

Zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych (i zdrowotnego) na formularzu ZUS ZUA dokonuje się w ciągu 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń, a w przypadku twórców i artystów - w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, ustalającej datę rozpoczęcia działalności twórczej lub artystycznej.

Do czego służy druk ZUS ZZA?

Płatnik składek wypełnia i przekazuje do ZUS formularz ZUS ZZA w przypadku, gdy chce zgłosić:

- do ubezpieczenia zdrowotnego osobę, która z danego tytułu podlega wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu,
- zmianę lub korektę danych osoby ubezpieczonej (oprócz danych identyfikacyjnych, kodu tytułu ubezpieczenia i daty objęcia ubezpieczeniem), zgłoszonej tylko do ubezpieczenia zdrowotnego.

Do czego służy nam formularz ZUS ZWUA?

Formularz ZUS ZWUA płatnik składek przekazuje do ZUS, aby:

- wyrejestrować ubezpieczonego z ubezpieczeń,
- zgłosić korektę danych o wyrejestrowaniu ubezpieczonego z ubezpieczeń.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20.12.2018 r. w prawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych oraz innych dokumentów.

Przedsiębiorca rejestrując swoją działalność i zgłaszając się do ubezpieczeń (czy to ulgi na start, czy preferencyjnego, pełnego ZUS czy też małego ZUS plus) może zgłosić członka swojej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego. Nie zwiększają się w takiej sytuacji jego składki, ale w momencie, gdy np. jego żona nigdzie nie pracuje i nie opłaca sobie dobrowolnie ubezpieczenia

zdrowotnego do NFZ to nie ma prawa do korzystania z bezpłatnej opieki medycznej w ramach NFZ.

Jak zgłosić członka rodziny osoby ubezpieczonej

Członków rodziny zarówno swoich, jaki i osób zgłaszanych przez przedsiębiorcę do ubezpieczenia zdrowotnego zgłasza się do ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZCNA.

Kto jest członkiem rodziny dla celów ubezpieczenia zdrowotnego

- dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione, wnuka albo dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, albo dziecko obce w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, do ukończenia przez nie 18 lat, a jeżeli uczy się dalej w szkole lub zakładzie kształcenia nauczycieli lub odbywa kształcenie w uczelni lub szkole doktorskiej – do ukończenia 26 lat, natomiast jeśli dziecko ma orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub inne traktowane na równi – bez ograniczenia wieku,
- małżonka,
- wstępnych (np.rodziców, dziadków itp.), którzy są we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą ubezpieczoną.

Ważne! Dziadkowie mogą zgłosić wnuka tylko wtedy, gdy żaden z jego rodziców nie jest:

- objęty obowiązkowo ubezpieczeniem zdrowotnym,
- uprawnionym do świadczeń na podstawie przepisów o koordynacji z tytułu wykonywania pracy lub pracy na własny rachunek,
- objęty dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Kiedy zgłosić członka rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego?

Jeżeli:

- nie ma on obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, np. jako pracownik, zleceniobiorca, osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, bezrobotny itp.,
- nie jest uprawniony do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zaopatrzenia społecznego w zakresie udzielania rzeczowych świadczeń zdrowotnych.

Ile jest czasu na zgłoszenie

Zgłoszenia swojego członka rodziny dokonuje się w ciągu 7 dni od zaistnienia okoliczności uzasadniającej to zgłoszenie.

1.3. Mały ZUS PLUS (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)

Mały ZUS Plus jest rozwiązaniem dla przedsiębiorców, których przychody nie przekraczają 120 000,00 zł, które umożliwia płacenie niższych składek społecznych dla przedsiębiorcy spełniającego określone warunki.

Podstawowe warunki to:

- przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez cały poprzedni rok kalendarzowy nie przekroczyły 120 000 zł
- działalność gospodarczą w poprzednim roku kalendarzowym była prowadzona przez nie mniej niż 60 dni kalendarzowych -wtedy limit przychodów liczony jest proporcjonalnie do okresu w którym działalność była prowadzona.

Przedsiębiorca między innymi nie może opłacać małego zus plus:

- w pierwszym roku prowadzenia działalności
- jeżeli spełnia warunki do opłacania obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne, od podstawy wynoszącej 30% minimalnego wynagrodzenia.

Mały ZUS PLUS dotyczy tylko składek na ubezpieczenia społeczne. Nie obejmuje składki zdrowotnej, którą trzeba płacić w pełnej wysokości (więcej w rozdziale 1.9)
Jakie warunki należy spełnić by móc korzystać z małego ZUS PLUS?

Przedsiębiorca może skorzystać z małego ZUS+, tzn. opłacać niższe składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy ustalonej proporcjonalnie do jego dochodu z działalności gospodarczej, pod warunkiem, że:

- prowadzi działalność gospodarczą zarejestrowaną w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub jest wspólnikiem spółki cywilnej,
- jego przychód z działalności gospodarczej za poprzedni rok nie przekracza 120 tys. zł (próg ten jest proporcjonalnie niższy, jeśli prowadził działalność gospodarczą przez część roku kalendarzowego).

Kiedy przedsiębiorca nie może skorzystać z małego ZUS PLUS?

Przedsiębiorca nie skorzysta z Małego ZUS+ jeżeli:

- w poprzednim roku prowadził działalność gospodarczą krócej niż 60 dni,
- w poprzednim roku rozliczał się w formie karty podatkowej i korzystał ze zwolnienia sprzedaży z podatku VAT (warunki te muszą być spełnione łącznie),
- w poprzednim roku podlegał ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu także z tytułu innej pozarolniczej działalności (np. jako wspólnik spółki jawnej),
- spełnia warunki do opłacania preferencyjnych składek, tj. od zadeklarowanej kwoty nie niższej niż 30% minimalnego wynagrodzenia,
- wykonuje dla byłego lub obecnego pracodawcy to, co robił dla niego jako pracownik w roku bieżącym lub poprzednim.

PYTANIE

Czy przedsiębiorca, który skorzystał wcześniej z ulgi na strat i preferencyjnych składek ZUS, ale już mu one nie przysługują ze względu na czas trwania (przedsiębiorca wykorzystał

maksymalny okres w którym mógł opłacać składki na zasadach ulgi na start i preferencyjnych) może skorzystać z Małego ZUS+?

Tak, taki przedsiębiorca może skorzystać z małego ZUS+ także, gdy wcześniej korzystałeś z ulgi na start i preferencyjnych składek.

PYTANIE
Czy może w każdej chwili zrezygnować z małego ZUS+?

Tak, może w każdej chwili zrezygnować z małego ZUS+. Za miesiąc, w którym rezygnuje z tej ulgi, oraz za pozostałe miesiące do końca roku kalendarzowego będzie opłacać składki od zadeklarowanej kwoty. Nie może być ona niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Jak długo można korzystać z małego ZUS+?

Obniżone składki na ubezpieczenia społeczne można opłacać maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia działalności gospodarczej. Jako miesiąc kalendarzowy przyjmuje się każdy miesiąc, w którym przedsiębiorca podlegał ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu co najmniej jeden dzień.

Jak obliczyć podstawę z której przedsiębiorca będzie opłacał składki ZUS?

Podstawa ta zależy od dochodu przedsiębiorcy osiągniętego w poprzednim roku. Ustala ją raz w roku. Można skorzystać z kalkulatora na stronie eSkladka.pl.

Ustalenie dochodu zależy od zasad rozliczania:

- przedsiębiorca, który w poprzednim roku kalendarzowym rozliczał się z podatku na zasadach ogólnych (podatek według skali albo podatek liniowy) to ustali wysokość dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej zgodnie z przepisami dotyczącymi podatku dochodowego od osób fizycznych.
- przedsiębiorca, co do którego w poprzednim roku kalendarzowym miały zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i nie korzystał ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o podatku od towarów i usług, roczny dochód z działalności gospodarczej ustali mnożąc roczny przychód z działalności gospodarczej (którym jest wartość sprzedaży, o której mowa w art. 2 pkt 22 ustawy o podatku od towarów i usług, która podlega opodatkowaniu tym podatkiem, bez kwoty tego podatku) przez współczynnik 0,5.

Otrzymany wynik należy zaokrąglić do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.

Przedsiębiorca, który w poprzednim roku kalendarzowym rozliczał się w formie zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów ewidencjonowanych, roczny dochód z działalności gospodarczej ustali mnożąc roczny przychód z działalności gospodarczej (w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne) przez współczynnik 0,5.

Również w tym przypadku otrzymany wynik należy zaokrąglić do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.

Ważne! Jeżeli do kosztów uzyskania przychodu przedsiębiorca zaliczył składki na własne ubezpieczenia społeczne oraz osób z nim współpracujących, doliczy kwoty tych składek do rocznego dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej.

3 KROKI USTALANIA PODSTAWY WYMIARU SKŁADEK

Przykłady z zus.pl

Przykład
Pan Tomasz opłacał podatek w 2021 r. na podstawie karty podatkowej, równocześnie opłacał podatek VAT. Przeciętny roczny przychód ze sprzedaży w 2021 r. wyniósł 39 703,87 zł. Zatem przeciętny roczny dochód – dla celów ustalenia „małej działalności gospodarczej plus” za ten rok wynosi 19 851,94 zł.

39 703,87 x 0,5 = 19 851,935

Jak obliczyć podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne?

Podstawę wymiaru składek ustalisz w trzech krokach:

Najpierw ustal przeciętny miesięczny dochód z działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym według wzoru:

Roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej
uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym
---------- x 30
Liczba dni kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej

działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym

Otrzymany wynik zaokrąglij do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 gr lub w dół, jeśli jest niższa.

Przykład Pani Agata spełnia warunki do skorzystania z „małego ZUS plus”. Jej roczny dochód z działalności gospodarczej w 2021 r. wyniósł 47 238,65 zł. Prowadziła działalność przez 304 dni (w listopadzie i w grudniu działalność była zawieszona). Zatem jej przeciętny miesięczny dochód z działalności gospodarczej wynosi 4 661,71 zł.

(47 238,65 / 304) x 30 = 4 661,7088815789

Pomnóż przeciętny miesięczny dochód z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym, przez współczynnik 0,5.
Otrzymany wynik zaokrąglij do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 gr lub w dół, jeśli jest niższa.

Przykład
Przeciętny miesięczny dochód z działalności gospodarczej Pani Agaty (z wcześniejszego przykładu) w 2021 r. wyniósł 4 661, 71 zł. Zatem jej podstawa wymiaru składek od 1 stycznia 2022 r. wyniesie 2 330,86 zł.

4 661,71 x 0,5 = 2 330,855

Przykład

Pani Elżbieta spełnia warunki do skorzystania z „małego ZUS plus”. Obliczyła, że jej przeciętny miesięczny dochód z działalności gospodarczej w 2021 r. wyniósł 2 519,41 zł. Zatem jej najniższa podstawa wymiaru składek od 1 stycznia 2022 r. wynosi 1 259,71 zł.

2 519,41 x 0,5 = 1 259,705

Porównaj otrzymany wynik do kwoty 30% minimalnego wynagrodzenia i 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Podstawa wymiaru składek nie może być bowiem niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku i nie może przekraczać kwoty 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego ustalonej na dany rok.
Przykład Pani Joanna spełnia warunki do skorzystania z „małego ZUS plus”. Obliczyła, że od stycznia 2022 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosi 850 zł.

30% minimalnego wynagrodzenia w 2022 r. wynosi 903 zł. Oznacza to, że dla Pani Joanny podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne od 1 stycznia 2022 r. nie może być niższa niż 903 zł.

Mały ZUS+ a składka zdrowotna?

Preferencyjne składki ZUS czy też mały ZUS+ nie dotyczą podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

ZGŁOSZENIE DO ZUS

Przedsiębiorca chcący skorzystać z „małego ZUS plus ”musi zgłosić się do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się od 05 90 albo od 05 92.

Jakie dokumenty należy złożyć w ZUS?

- ZUS ZWUA (wyrejestrowanie z ubezpieczeń) z kodem tytułu ubezpieczenia zaczynającym się od 05 70, 05 72, jeśli przedsiębiorca zakończył już korzystanie z ulgi preferencyjnych składek ZUS i spełnia warunki do „małego ZUS plus” lub
- ZUS ZUA zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych
- albo - jeśli podlegasz wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu zgłoszenie do tego ubezpieczenia (ZUS ZZA) z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się od 05 90 albo 05 92 (kod tytułu ubezpieczenia przewidziany dla osób posiadających rentę przyznaną z tytułu niezdolności do pracy).

Dokumenty te należy przekazać nie później niż w terminie 7 dni liczonych od dnia spełnienia warunków do korzystania z „małego ZUS plus”.

UWAGA:

Przedsiębiorca korzystający z "małego ZUS plus", oprócz dokumentów zgłoszeniowych, musi przekazać również dokumenty ZUS DRA cz. II bądź ZUS RCA cz. II za miesiąc, w którym przystępuje do „małego ZUS plus”.

Mały ZUS Plus – do kiedy się zgłosić ? kto może skorzystać ? jak ustalić limit przychodu przy prowadzeniu działalności przez część roku ? jak obliczyć podstawę wymiaru składek społecznych ?

Na niektóre z najczęściej pojawiających się wątpliwości dotyczących Małego ZUS Plus odpowiedź przedstawiam w poniższym artykule.

1. Jak obliczyć podstawę wymiaru składek w małym ZUS Plus ?

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla osób korzystających z Małego ZUS Plus ustala się w oparciu o przeciętny miesięczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym oraz współczynnik wynoszący 0,5. Należy jednocześnie pamiętać, że ustalona podstawa nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia i być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku. Do wyliczenia podstawy wymiaru składek można posłużyć się bardzo pomocnym narzędziem którym jest kalkulator zamieszony na stronie udostępnionej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych: https://www.eskladka.pl/Calculator.

Przykład obliczenia przeciętnego miesięcznego dochodu, przy założeniu, że dochód z DG za rok 2021 wyniósł 35 420 zł a działalność gospodarcza prowadzona była cały rok tj.: 365 dni:
35 420 zł : 365 dni 30 dni = 2911,23 zł – przeciętny miesięczny przychód z DG*
*2911,23 * 0,5 = 1455,62 – podstawa wymiaru składek społecznych*

2. Od 01.11.2021 r. prowadzę działalność gospodarczą. Jestem zgłoszona do ZUS z kodem 05 40 00. Czy po zakończeniu okresu ulgi na start będę mogła zgłosić się do małego ZUS plus liczonego od przychodu, pomijając zgłoszenie do preferencyjnego ZUS do którego spełniam warunki ?

Nie. Ubezpieczona powinna zgłosić się z kodem tytułu ubezpieczenia właściwym dla preferencyjnego ZUS-u a dopiero w następnej kolejności będzie mogła zgłosić się do Małego ZUS Plus – pod warunkiem, że będzie spełniała kryteria.

3. Czy można zrezygnować w trakcie roku z małego ZUS-u Plus ?

Ubezpieczony może zrezygnować z opłacania składek ZUS od przychodu. Za miesiąc w którym ubezpieczony zrezygnuje z małego ZUS plus jak również pozostałe miesiące kalendarzowe do końca danego roku kalendarzowego ubezpieczony zobowiązany jest opłacać składki od kwoty nie niższej niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

4. Ustalona od dochodu za rok 2019 podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej przeze mnie działalności gospodarczej wynosi 2608,50 zł. Czy ze względu na fakt zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z kodem 05 90 jestem zwolniony z opłacania składki na FP ?

Składki na Fundusz Pracy opłaca się od kwot, które stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jeśli wynoszą one w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę (w 2020 r. jest to 2600 zł, w 2021 roku wynosi: 2800,00). Jeśli przedsiębiorca będzie korzystał z małego ZUS plus, to składki na Fundusz

Pracy będzie opłacał gdy podstawa wymiaru składek na jego ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie wynosiła co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę (we wskazanej sytuacji podstawa jest nawet wyższa).
! Bez względu na wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy nie opłacają kobiety po ukończeniu 55 lat; mężczyźni po ukończeniu 60 lat.

5. Od 2019 roku prowadzę działalność gospodarczą. Do tej pory moje przychody z działalności nie pozwalały mi na zgłoszenie się do małego ZUS (pozostałe kryteria spełniam). Opłacałem składki od kwoty nie niższej niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (kod tytułu ubezpieczenia: 05 10 00). Za 2021 rok osiągnąłem przychód w wysokości 110 500 zł.

Czy mogę się zgłosić do Małego ZUS-u Plus ? Jakich formalności i do kiedy powinienem dokonać ?

Ubezpieczony może skorzystać z opłacania składek od przychodu od stycznia 2021 r. W tym celu powinien wyrejestrować się z ubezpieczeń z kodem tytułu ubezpieczenia: 05 10 00 i zgłosić się do ubezpieczeń z kodem tytułu ubezpieczenia: 05 90 00. Aby zachować termin dokumenty te powinien przekazać do ZUS najpóźniej 31-01-2021 r.

1.4. Pełne składki ZUS (na jakich warunkach, zasady zgłoszenia do ZUS)

Wysokość składek ZUS w 2022 roku

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, które opłacają składki od 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, będą je naliczać w 2022 r. od 3553,20 zł. Kwota prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2022 roku wynosić bowiem będzie 5922 zł.

Pełne składki ZUS kto opłaca?

- osoby, które prowadzą działalność gospodarczą na podstawie Prawa przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, preferencyjnego ZUS i Małego ZUS plus
- osoby które nie korzystają z ulgi na start
- twórcy i artyści,
- osoby, które prowadzą działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, a także osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu, z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej
- w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej,
- akcjonariusze prostej spółki akcyjnej,
- osoby, które prowadzą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty
- oraz osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność albo z osobami korzystającymi z „ulgi na start”.

Wysokość składek ZUS w 2022 roku

Za miesiące styczeń - grudzień 2022 r. składka na ubezpieczenia społeczne przedsiębiorców opłacających pełne składki ZUS nie może być niższa od kwoty:

- ☐ 693,58 zł /tj. 19,52%/ - na ubezpieczenie emerytalne,
- ☐ 284,26 zł /tj. 8%/ - na ubezpieczenia rentowe,
- ☐ 87,05 zł /tj. 2,45%/ - na ubezpieczenie chorobowe,
- ☐ składka na ubezpieczenie wypadkowe dla osób samodzielnie prowadzących działalność gospodarczą (zgłaszających nie więcej niż 9 osób ubezpieczonych) wynosi 50% najwyższej stopy procentowej, czyli: od 01.04.2018 - 1,67% podstawy wymiaru. 59,34
- ☐ Fundusz pracy: 87,05 zł (Nie opłaca składek na FP: Przedsiębiorcy, którzy osiągnął wiek wynoszący odpowiednio co najmniej 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn)

Wysokość składek ZUS w 2022 roku

Razem społeczne z chorobowym = 1124,23
Razem społeczne bez chorobowego = 1037,18

Nowy rok = nowe składki

Od nowego roku wyższa jest kwota minimalnego wynagrodzenia i prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.
Zmienią się w związku z tym wysokości składek na ubezpieczenia społeczne obliczane przez przedsiębiorców.

1.5. Jak przygotować się do wysyłki deklaracji za przedsiębiorcę który odprowadza składki wyłącznie za siebie, przykład z chorobą przedsiębiorcy.

W tym materiale przedstawię Ci zasady stosowane w naszym biurze rachunkowym, nasze standardy, które pozwalają wdrożyć nowe osoby do obsługi klientów na najwyższym poziomie a przede wszystkim ustrzec przed popełnieniem błędów.

Po pierwsze prowadzimy na naszym dysku plik w którym mamy wyszczególnionego każdego przedsiębiorcę i okresy za jakie przysługuje mu korzystanie z poszczególnych “zgłoszeń do ZUS”. Oczywiście zawsze na początku rozmawiam z klientem przedstawiam mu możliwości tak jak przedstawiłam Tobie w powyższych materiałach. Mimo wszystkich ustaleń zawsze, gdy np. klient chce (zakładam że spełnia warunki do skorzystania) skorzystać z ulgi na start. Dwa tygodnie przed końcem tego okresu wysyłamy informację w której przedstawiamy, że okres korzystania z ulgi na start dobiega końca (i UWAGA, żeby nie tracić czasu ani mojego ani klienta od razu wskazujemy warianty jakie ma dostępne przykład takiego maila:

Dzień dobry Panie Henryku, z dniem 31.08-2022 roku kończy się okres w którym może Pan skorzystać z ulg na start. Od 01-09-2022 możemy zgłosić Pana do opłacania składek ZUS na zasadach preferencyjnych to oznacza, że składki wzrosną do wysokości:

- *w przypadku opłacania składek z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym do kwoty: 285,71 zł w 2022 roku*
- *w przypadku opłacania składek bez dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego do kwoty: 263,59 zł w 2022 roku.*

Może Pan również wybrać pełne składki ZUS, rezygnując tym samym z preferencyjnych warunków, które wymieniłam wyżej. Wysokość pełnych składek ZUS kształtuje się następująco:

- *w przypadku opłacania składek z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym do kwoty: 1 124,23 zł w 2022 roku*
- *w przypadku opłacania składek bez dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego do kwoty: 1 037,18 zł w 2022 roku.*

Przypominam, że tylko zgłoszenie z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym uprawnia Pana do skorzystania np. z zasiłku chorobowego. Okres karencji wynosi 90 dni, liczony od 01-09-2022 roku, jeśli zdecyduje się Pan na opłacanie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Proszę o informację zwrotną ze wskazaniem wariantu na który się Pan decyduje.

W przypadku pytań pozostaję do dyspozycji.

(Pozdrowienia, stopka z danymi kontaktowymi i godzinami (dni i godziny w których urzęduje biuro)).

Jak przygotować się do wysyłki deklaracji za przedsiębiorcę który odprowadza składki wyłącznie za siebie, przykład z chorobą przedsiębiorcy.

Zanim przystąpisz do wysyłki deklaracji rozliczeniowej za przedsiębiorcę sprawdź swojego “excela” nanieś do kalendarza kończące się ulgi na start, preferencyjne opłacanie składek ZUS, inne by nie przeoczyć terminu do zgłoszenia zmiany do ZUS i wysłania informacji do klienta.
Jak to u nas wygląda?

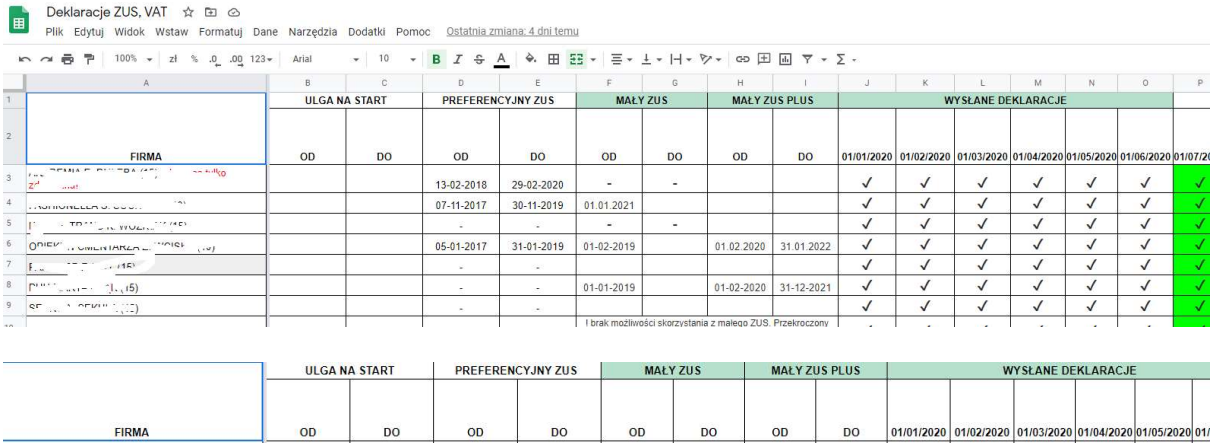

Deklaracje ZUS, VAT

Plik Edytuj Widok Wstaw Formatuj Dane Narzędzia Dodatki Pomoc Ostatnia zmiana: 4 dni temu

	ULGA NA START		PREFERENCYJNY ZUS		MAŁY ZUS		MAŁY ZUS PLUS		WYSŁANE DEKLARACJE						
FIRMA	OD	DO	OD	DO	OD	DO	OD	DO	01/01/2020	01/02/2020	01/03/2020	01/04/2020	01/05/2020	01/06/2020	01/07/2020
			13-02-2018	29-02-2020	-	-			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			07-11-2017	30-11-2019	01.01.2021				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			-	-	-	-			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			05-01-2017	31-01-2019	01-02-2019		01.02.2020	31.01.2022	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			-	-					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			-	-	01-01-2019		01-02-2020	31-12-2021	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			-	-					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

! brak możliwości skorzystania z małego ZUS. Przekroczony

	ULGA NA START		PREFERENCYJNY ZUS		MAŁY ZUS		MAŁY ZUS PLUS		WYSŁANE DEKLARACJE					
FIRMA	OD	DO	OD	DO	OD	DO	OD	DO	01/01/2020	01/02/2020	01/03/2020	01/04/2020	01/05/2020	01/

Takie raportowanie pozwala na spokój psychiczny i pewność, że wszystko jest dopilnowane.

1. Sprawdź PUE ZUS - jeżeli przedsiębiorca jest zgłoszony do dobrowolnego opłacania składek na ubezpieczenie chorobowe, mógł przebywać na zwolnieniu lekarskim. Aktualnie nie ma papierowych zwolnień lekarskich, więc zdarza się, że przedsiębiorca w natłoku obowiązków zapomni poinformować o chorobie. UWAGA: By sprawdzić czy przedsiębiorca był na zwolnieniu lekarskim musisz posiadać pełnomocnictwo (PUE ZUS - wyjaśniam tę kwestię w dalszym materiale).
2. Nie ma zwolnienia? W takim razie możesz przystąpić do wysyłki deklaracji DRA za dany miesiąc:
   285,71

   Od 2022 r. zmieniły się terminy opłacania składek i przekazywania dokumentów rozliczeniowych do ZUS. Teraz jest to 5., 15. i 20. dzień miesiąca. Nowe terminy dotyczą rozliczania składek za styczeń 2022 r. i kolejne miesiące.

   15. dzień miesiąca to nowy termin dla płatników składek posiadających osobowość prawną czyli m.in. spółek akcyjnych i spółek z o.o. czy spółdzielni.

20. dzień miesiąca to termin dla podmiotów, które nie są osobami prawnymi, czyli m.in. dla osób fizycznych, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą, czy spółek osobowych. Dotychczas osoby, które opłacały składkę wyłącznie za siebie, miały obowiązek rozliczyć się z ZUS nie później niż do 10. dnia miesiąca.

Dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych termin pozostaje bez zmian – to 5. dzień miesiąca.

Zmiany terminów opłacania składek i przekazywania dokumentów rozliczeniowych do ZUS wynikają z regulacji wprowadzonych przez Polski Ład. Nowe terminy dotyczą rozliczania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy (FP), Fundusz Solidarnościowy (FS), Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) oraz Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP) - począwszy od rozliczeń za styczeń 2022 r.

JAK SPORZĄDZIĆ I WYSŁAĆ DEKLARACJĘ DRA W PROGRAMIE RACHMISTRZ I PŁATNIK

1. W Rachmistrz rozwijamy Listę modułów.

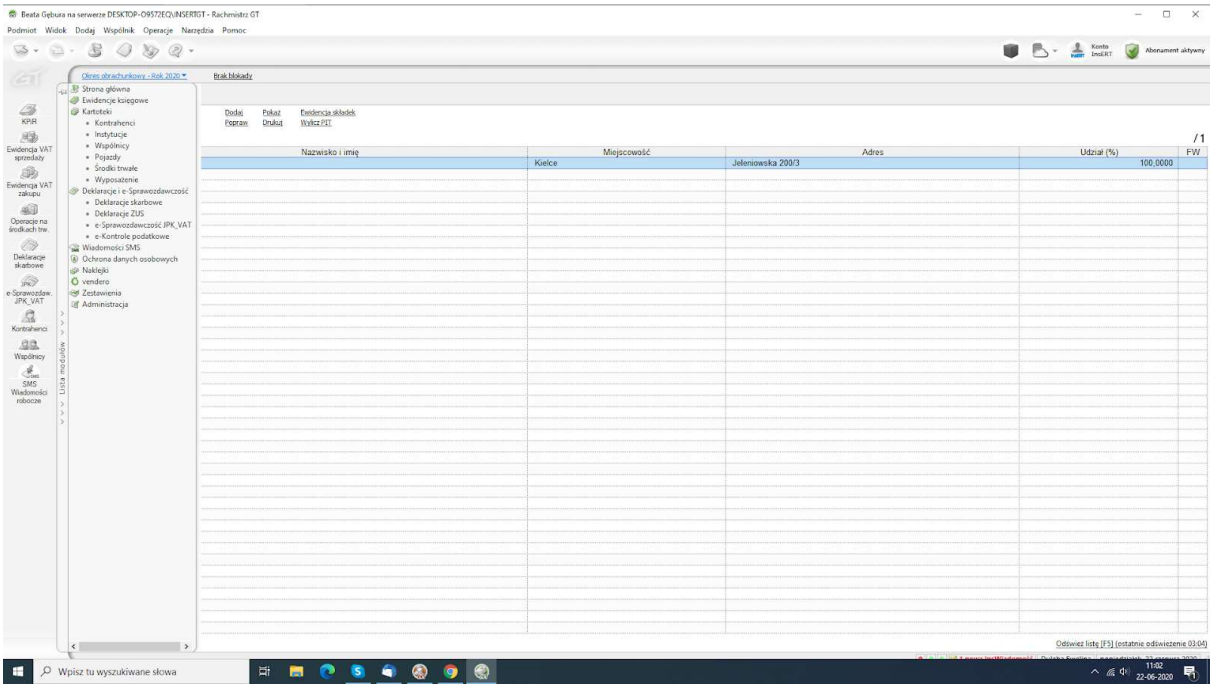

2. Potem Kartoteki i Wspólnicy
3. Wybieramy ewidencję składek
4. Kliknij nalicz za konkretny miesiąc.

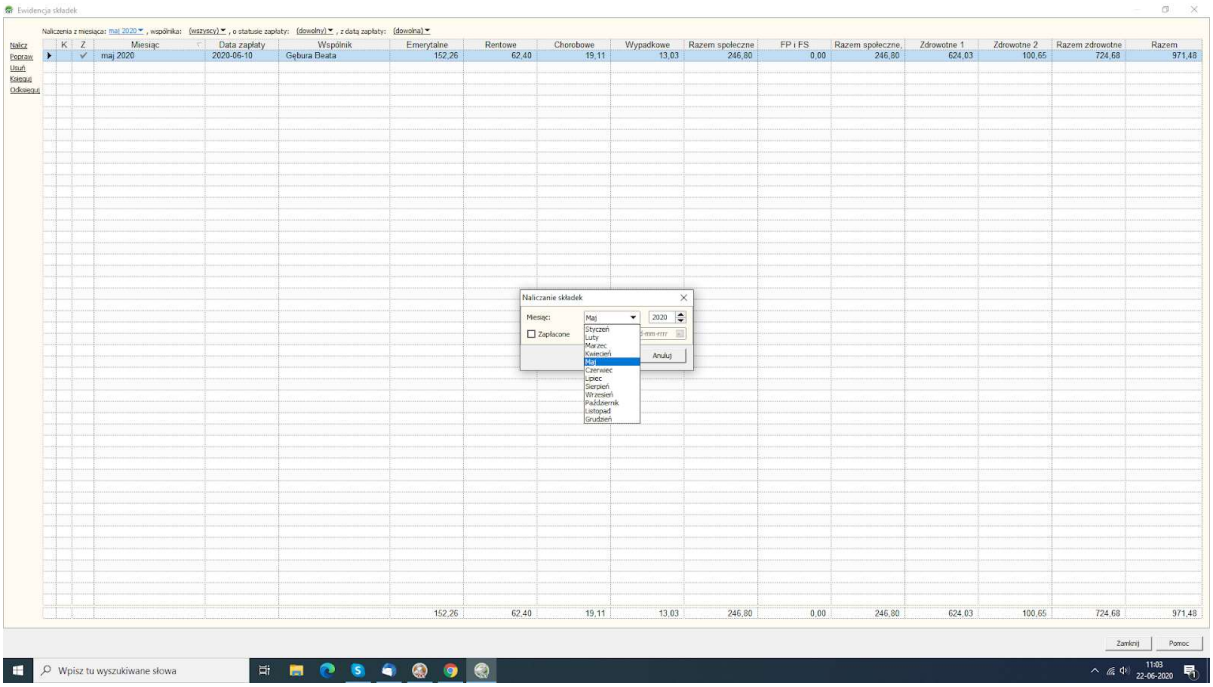

5. Znowu rozwijamy listę modułów i wybieramy Deklaracje Zus
6. Wybieramy dodaj i konkretny miesiąc
7. Eksportujemy do pliku Płatnika
8. Otwieramy program Płatnik i wybieramy konkretnego klienta

9. Importujemy dane i jeśli wszystko się zgadza - wysyłka (dodajemy dokumenty do zestawu, aktualizujemy dane, wysyłamy i pobieramy za wielu płatników).

Ale, ale...

Co się stanie, gdy nasz przedsiębiorca był chory i został mu przyznany zasiłek chorobowy? Omówmy to na przykładzie:

Przedsiębiorca przebywający na zwolnieniu lekarskim ma prawo do proporcjonalnego zmniejszenia składek społecznych i FP (Fundusz Pracy) i FS w stosunku do dni choroby za którą został mu przyznany zasiłek, składka zdrowotna nie ulega pomniejszeniu.

Prawo do skorzystania z zasiłku chorobowego, tym samym do proporcjonalnego zmniejszenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, FP (w określonych przypadkach), ma przedsiębiorca, który podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu (oczywiście upłynął okres karencji 90 dni).

Przykład

Przedsiębiorca Jan Kowalski przebywał na zwolnieniu lekarskim w sierpniu 2022 roku od 01-08-20202 do 04-08-2022 włącznie. Pan Jan prowadzi działalność od 2018 roku i od początku opłacał składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, nadal podlega temu ubezpieczeniu. Opłaca składki na zasadach preferencyjnych od kwoty: 903,00 zł. W celu wypłacenia zasiłku chorobowego, Pan Jan musi dostarczyć do ZUS ZUS-3B (papierowo lub za pośrednictwem platformy PUE ZUS. Jeśli składasz dokument przez PUE ZUS wypełnij ZAS-53).

Wzór ZUS Z-3B możesz pobrać aktualny ze strony zus.pl. W materiale video do tego rozdziału wyjaśniam jak wypełnić ZUS Z-3B.

Jak ustalić podstawę przy chorobie?

903,00/31 (liczba dni w danym miesiącu w którym wystąpiła choroba) = 29,13
29,13*4 (dni choroby) = 116,52 zł
Podstawa przy chorobie do obliczenia składek proporcjonalnie:
903,00 - 116,52 = 786,48 zł.
Składki społeczne zostaną zapłacone od podstawy: 786,48 zł natomiast składka zdrowotna jest niepodzielna i zostanie opłacona w pełnej wysokości.

1.6. Zgłoszenie członków rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego - jak to zrobić w Płatniku?

W określonych sytuacjach przedsiębiorca może zgłosić do ubezpieczenia zdrowotnego członka swojej rodziny.

- Kogo uważamy za członka rodziny?
- W jaki sposób dokonać zgłoszenia?
- Co zrobić jeśli w zgłoszeniu popełni się błąd?
- Kiedy wyrejestrować członka rodziny?

Zacznijmy od początku:

Kogo uważamy za członka rodziny?

Przez członka rodziny należy rozumieć następujące osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu:

- dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione, wnuka albo dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, albo dziecko obce w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka do ukończenia przez nie 18 lat, a jeżeli uczy się dalej w szkole, zakładzie kształcenia nauczycieli, uczelni lub w szkole doktorskiej – do ukończenia 26 lat, natomiast jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub inne traktowane na równi – bez ograniczenia wieku,
- małżonka,
- wstępnych

pozostających z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.

UWAGA:Dziadkowie mogą zgłosić wnuka tylko wtedy, gdy żaden z jego rodziców nie jest:

- objęty obowiązkowo ubezpieczeniem zdrowotnym,
- uprawniony do świadczeń na podstawie przepisów o koordynacji z tytułu wykonywania pracy lub pracy na własny rachunek,
- objęty dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Kiedy zgłosić członka rodziny:

Członka rodziny przedsiębiorca zgłosi jeżeli:

- nie ma on obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, np. jako pracownik, zleceniobiorca, osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, bezrobotny itp.,
- nie ma prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zaopatrzenia społecznego w zakresie udzielania rzeczowych świadczeń zdrowotnych.

Co zrobić jeśli w zgłoszeniu popełni się błąd?

W zależności od tego czego dotyczy korekta, dokument ZUS ZCNA będzie korygowany zgodnie z poniższymi wariantami:

Wariant I Korekta danych identyfikacyjnych płatnika składek

W przypadku korekty danych identyfikacyjnych płatnika składek, podanych w bloku II dokumentu zgłoszenia danych o członkach rodziny dla celów ubezpieczenia zdrowotnego ZUS ZCNA, należy złożyć poprawnie wypełniony dokument zgłoszenia.

Wariant II Korekta danych identyfikacyjnych ubezpieczonego

W przypadku korekty danych identyfikacyjnych ubezpieczonego, podanych w bloku III dokumentu zgłoszenia danych o członkach rodziny ZUS ZCNA, należy złożyć poprawnie wypełniony dokument zgłoszenia.

Wariant III Korekta danych identyfikacyjnych lub innych danych dotyczących członka rodziny ubezpieczonego zgłoszonego do ubezpieczenia zdrowotnego

W przypadku korekty danych identyfikacyjnych lub innych danych dotyczących członka rodziny ubezpieczonego zgłoszonego do ubezpieczenia zdrowotnego, należy wypełnić dokument ZUS ZCNA w następujący sposób:

- w bloku II „Dane identyfikacyjne płatnika składek” – należy wpisać dane płatnika,
- w bloku III „Dane identyfikacyjne osoby ubezpieczonej” –należy wpisać dane ubezpieczonego,
- w bloku IV „Dane o członku rodziny osoby ubezpieczonej uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego” w polu 01 należy wpisać „2” (tj. wyrejestrowanie członka

rodziny), a w dalszych polach należy wpisać wszystkie dane podane w nieprawidłowym zgłoszeniu, w bloku V „Dane o członku rodziny osoby ubezpieczonej uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego” w polu 01 należy wpisać „1” (tj. zgłoszenie nowego członka rodziny), a w dalszych polach należy wpisać prawidłowe dane członka rodziny,

- w bloku VI „Oświadczenie płatnika składek” – należy wpisać datę wypełnienia dokumentu oraz podpisać dokument; w następnym bloku – „Oświadczenie osoby ubezpieczonej” – podpis składa ubezpieczony.

Korekta błędnie wpisanego nazwiska członka rodziny ubezpieczonego na dokumencie ZUS ZCNA – Serafin. Poprawne nazwisko członka rodziny osoby ubezpieczonej powinno brzmieć – Serawin.

W jaki sposób dokonać zgłoszenia

Zgłoszenia należy dokonać na formularzu ZUS ZCNA w ciągu 7 dni od dnia, w którym zaistniały okoliczności, które spowodowały, że członka rodziny należy zgłosić do ubezpieczeń.

Kiedy należy wyrejestrować członka rodziny

Członków rodziny należy wyrejestrować z tego ubezpieczenia w ciągu 7 dni od zaistnienia okoliczności, które powodują konieczność ich wyrejestrowania.

Powody wyrejestrowania:

- członek rodziny został zgłoszony do tego ubezpieczenia z innego tytułu (m.in. z umowy o pracę, umowy zlecenia, podjął działalność gospodarczą, zarejestrował się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna);
- dziecko ukończyło naukę w szkole i ma ukończone 18 lat, a nie ma orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności lub innego traktowanego na równi;
- dziecko ukończyło 26 lat, chyba że posiada ono wskazane wyżej orzeczenie.

Kiedy ponownie można zgłosić członka rodziny

Ponownie członka rodziny należy zgłosić do ubezpieczenia zdrowotnego, jeśli ustanie mu tytuł do tego ubezpieczenia, a wciąż będzie spełniać warunki, aby zgłosić go jako Twojego członka rodziny.

Członek rodziny w inny adres zamieszkania - prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego

Zgodnie z wyrokiem sądu: SN z 3 marca 1999 r., II UKN 504/98, OSNP 2000/9/364 Można zamieszkiwać lub mieć zameldowanie pod innym adresem niż adres zstępnego, a mimo wszystko pozostawać z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Z tego też powodu ocena, czy dana osoba pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą opłacającą składkę na ubezpieczenie zdrowotne, zależy od okoliczności konkretnego przypadku. Nie jest bowiem możliwe dostatecznie ścisłe i wyczerpujące wyliczenie elementów, których wystąpienie wskazuje na pozostawanie danej osoby we wspólnym gospodarstwie domowym. Przy określaniu prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego należy brać jednak pod uwagę takie okoliczności, jak wspólny budżet domowy wstępnego i zstępnego (np. wydatki na leki dla wstępnego uszczuplają środki finansowe posiadane przez zstępnego) oraz współpracę w załatwianiu codziennych spraw życiowych (np. wspólne zakupy, wspólne korzystanie ze sprzętu

i urządzeń domowych, wspólne prowadzenie kuchni itp.). Decyduje zatem więź społeczno-gospodarcza między określonymi osobami bliskimi, a nie wyłącznie zameldowanie w tym samym lokalu mieszkalnym.

1.7. Praca członka rodziny: współpracownik, umowa zlecenie a umowa o pracę, a może bez zgłoszenia do ZUS.

Członek rodziny może być traktowany jak osoba współpracująca, kto może być osobą współpracującą? By poznać definicję musimy odnieść się do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 8 ust. 10). Zgodnie z powołanymi przepisami, osobą współpracującą uważa się:

- małżonka,
- dzieci własne,
- dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione,
- rodziców,
- macochę i ojczyma
- oraz osoby przysposabiające,

jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Na jakich warunkach osoba współpracująca może wykonywać pracę na rzecz przedsiębiorcy?

- umowa o pracę - zgłoszenie do ZUS z kodem 05 11 (odprowadzane pełne składki ZUS)
- umowa zlecenie - zgłoszenie do ZUS z kodem 04 11 - ROZLICZAMY TAK JAK INNYCH ZLECENIOBIORCÓW.

- umowa dzieło - zgłoszenie do ZUS co do zasady, może podlegać na zasadach ogólnych (wtedy zgłoszenie do ZUS z kodem 05 11) jak przedsiębiorca a może zostać zwolniony z ZUS - zalecam wystąpienie z wnioskiem do ZUS o wydanie stanowiska.
- nieodpłatne - zgłaszamy z kodem 05 11 (odprowadzane pełne składki ZUS)

UWAGA!!! Jeśli osoba współpracująca jest równocześnie zatrudniona na podstawie umowy o pracę przez innego pracodawcę i osiąga z tego tytułu co najmniej minimalne wynagrodzenie to z tytułu osoby współpracującej będzie odprowadzana tylko składka zdrowotna.

Ważna kwestia - optymalizacja podatkowa (PRZYKŁAD)

Od 2019 r. zaszły zmiany w przepisach ustawy o PIT, wynagrodzenie członków rodziny może być kosztem uzyskania przychodu (art. 23 ust. 1 pkt 10 ustawy o PIT).

Wariant 1 optymalizacja podatkowa

Umowa o dzieło z osobą współpracują na stworzenie grafiki do strony internetowej lub strony internetowej - wartość dzieła 6 000,00 zł brutto. Ważne, jeśli w umowie o dzieło zawrzemy zapis zgodnie z którym wraz ze stworzeniem grafii i strony internetowej zostaną przekazane prawa autorskie do dzieła, to będziemy mogli zastosować 50% koszty uzyskania przychodu.

Co stanowi koszt uzyskania przychodu? Wartość wynagrodzenia za wykonane dzieło: 6 000,00 zł
Jakie koszty dodatkowe poniesiemy?
Podatek od wynagrodzeń (PIT-4) w wysokości 360,00 zł.

1.8. Jak przygotować się do zatrudnienia pracownika? (BHP, badania lekarskie, zgłoszenie do ZUS, dokumentacja).

W tym rozdziale nie będziemy omawiać szczegółowo przepisów kodeksu pracy, czy też rozpisywać dokładnie jakie dokumenty powinny się znaleźć w poszczególnych częściach akt osobowych pracownika (A,B,C, D). Celem dodania tego rozdziału do naszego kursu jest przekazanie podstawowych informacji przedsiębiorcy, który chce zatrudnić swojego pracownika. Najczęściej pytania jakie padają przy pierwszym zatrudnieniu to:

- Ile będzie mnie to kosztowało?
- Ile składek ZUS zapłacę?
- Jakie jest minimalne wynagrodzenie?

Na te pytania odpowiem po kolei.

Najważniejsze kwestie o których należy pamiętać przy zatrudnieniu pracownika to: (pomijam już oczywiście etap rekrutacji, zakładamy, że mamy wybranego najlepszego kandydata/najlepszą kandydatkę do naszej pracy).

1. Badania lekarskie (wstępne, okresowe i kontrolne)

Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie.
Osoba, która jest przyjmowana do pracy podlega wstępnym badaniom lekarskim. Zarówno koszt badań jak i ewentualnego dojazdu na te badania do innej miejscowości przysługują mu

należności na pokrycie kosztów przejazdu według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

To znaczy, że jeżeli pracownik będzie musiał udać się na badania lekarskie do innej miejscowości to będzie przysługiwał mu zwrot kosztów dojazdu, obejmującego cenę biletu określonego przez pracodawcę środka transportu. W cenie należy uwzględnić przysługującą pracownikowi ulgę na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje. Na wniosek pracownika pracodawca może zezwolić na przejazd na badania samochodem osobowym albo innym pojazdem (motocyklem lub motorowerem) niebędącym własnością pracodawcy. Wówczas pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości ustalonej jako iloczyn przejechanych kilometrów i stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej przez pracodawcę.

Bardzo częste pytanie, które się pojawia przy nowo zatrdunionym pracowniku:

“Dzień dobry, Pani Ewelino od 01-11-2021 roku chcemy zatrudnić nowego pracownika, mamy bardzo dużo pracy możemy nie zdążyć wysłać pracownika na badania wstępne, ma jakieś od byłego pracodawcy. Czy możemy wykorzystać takie badania?

Odpowiedź brzmi, to zależy. Wstępnym badaniom lekarskim nie podlegają osoby:

1) przyjmowane ponownie do pracy u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy z tym pracodawcą;

2) przyjmowane do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca ten stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy, z wyłączeniem osób przyjmowanych do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych[2].

[2]Kodeks pracy Art. 229§ 1[1]

Jeśli nie zakwalifikujemy tego pracownika do żadnego powyższego punktu to niestety nie ma możliwości zawarcia z nim umowy bez skierowania go na badania wstępne, dopiero po otrzymaniu badań, które będą wskazywały jednoznacznie, że pracownik jest zdolny do podjęcia pracy na danym stanowisku.

Przykład

Przedsiębiorca chce zatrudnić pracownika na stanowisko asystent ds. obsługi klienta, kandydat na to stanowisko pracował u poprzedniego pracodawcy na takim samym stanowisku. Przerwa między jednym a drugim stosunkiem pracy jest krótsza niż 30 dni, pracodawca zatem nie musi kierować nowego pracownika na badania wstępne.

Ważne:

Wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę.

Pytanie

Czy pracownik badania lekarskie wykonuje poza godzinami pracy?

Odpowiedź:

Nie, okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się w miarę możliwości w godzinach pracy. Za czas niewykonywania pracy w związku z przeprowadzanymi badaniami pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia. Wyjątkiem są badania wstępne, te należy wykonać przed podjęciem zatrudnienia, zatem poza godzinami pracy.

2. Szkolenie BHP

Pracownik przed dopuszczeniem do pracy musi odbyć szkolenie wstępne z zakresu bhp. Jednym z podstawowych obowiązków nałożonych na pracownika jest przestrzeganie przepisów i zasad

bhp. Do tego celu będzie potrzebny specjalista ds bhp, jednak ważne jest by odbyć taką pierwszą konsultację z “bhp-wcem”, powiedzieć ile osób jest aktualnie zatrudnionych i na jakich stanowiskach, wtedy będzie mógł dopełnić wszelkich formalności i przekazać wszystkie obowiązkowi dla firmy zgodne z bhp.

UWAGA! Nie wystarczy raz spotkać się ze specjalistą w sprawie bhp. Nawet jeżeli zmieniasz stanowisko pracownikowi, zadzwoń i zapytaj “bhp-owca” czy w związku z taką zmianą obowiązkowe będą dodatkowego szkolenia z bhp. Ważne jest również podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Przykład z naszego biura

Nasz klient zatrudnił pracownika na stanowisko stolarz, otrzymał dofinansowanie do szkolenia z obsługi wózków widłowych właśnie dla tego pracownika. Miał przeprowadzne szkolenia BHP wstępna, a następnie okresowe. Po zakończonym kursie miał kontrolę z PIP na której zażądano m.in. szkoleń bhp wstępnych i okresowych oraz oświadczenia o zapoznaniu się z ryzykiem zawodowym w związku z podniesieniem kwalifikacji.

Najbezpieczniejszą opcją, ale też rodzącą kolejne koszty jest stała współpraca ze specjalistą ds bhp, który będzie nadzorował kończące się szkolenia bhp, ale też będzie mógł na bieżąco w ramach abonamentu udzielać wsparcia przy różnych zmianach na stanowiskach pracowniczych.

3. Przekazanie dokumentów niezbędnych do ustalenia kody zgłoszeniowego do ZUS, kosztów uzyskania przychodów (jeżeli pracownik dojeżdża ma prawo do kosztów uzyskania przychodów w wysokości 300,00 zł jeżeli jednak mieszka w tej samej miejscowości w której znajduje się zakład pracy przysługują mu koszty uzyskania przychodów w wysokości 250,00 zł. Pracodawca musi również poinformować pracownika o zasadach wynagrodzenia, ewentualnym regulaminie pracy, równym traktowaniu itp. Takie dokumenty muszą znaleźć się w aktach pracowniczych, jest ich

znacznie więcej, ale to już temat na oddzielne szkolenie :) Chciałam poinformować Cię o najważniejszych obowiązkach.

4. Zgłoszenie do ZUS.
5. Terminowe wypłacanie wynagrodzeń (nieterminowe wypłacanie wynagrodzeń skutkuje naliczeniem i wypłaceniem odsetek za zwłokę).

Poniżej odpowiadam na najczęściej pojawiające się pytania ze strony przedsiębiorców.

1 Ile będzie mnie to kosztowało?

Założenie: Zatrudnienie na pełen etat, minimalne wynagrodzenie pracownik powyżej 26 roku życia, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,67%, praca w miejscu zamieszkania, pracownik nie uczestniczy w PPK. Wynagrodzenie ustalone według nowych zasad.

Łączny koszt pracodawcy to: 3 626,46 PLN, składa się na nie:
Koszty pracownika dla miesięcznego wynagrodzenia 3010,00 PLN brutto
ubezpieczenie emerytalne 293,78 PLN
ubezpieczenie rentowe 45,15 PLN
ubezpieczenie chorobowe 73,75 PLN
ubezpieczenie zdrowotne 233,76 PLN
zaliczka na PIT 0,00 PLN

kwota netto 2 363,56 PLN

Koszty pracodawcy dla miesięcznego wynagrodzenia 3010,00 PLN brutto
ubezpieczenie emerytalne 293,78 PLN

ubezpieczenie rentowe195,65 PLN

ubezpieczenie wypadkowe 50,27 PLN

Fundusz Pracy 73,75 PLN

FGŚP 3,01 PLN

Razem: 3 626,46 zł

2. Ile składek ZUS zapłacę?

Założenia z przykładu wyżej: składki ZUS łącznie wynoszą: 1 262,90 zł.

3. Jakie jest minimalne wynagrodzenie?

W 2022 roku, wynagrodzenie minimalne brutto wynosi 3010,00 zł.

1.9. Przykład obliczenia listy płac dla wynagrodzenie bez składników zmiennych oraz sporządzenie deklaracji do ZUS

Przykład obliczenia wynagrodzenia netto i jego obciążeń przy następujących warunkach:

- pracownik otrzymuje wynagrodzenie ze stosunku pracy w wysokości wynagrodzenia minimalnego, tj. w 2022 r. wynoszącego 3.010 zł (z uwagi na wysokość miesięcznego przychodu niższą niż 5.701 zł pracodawca nie będzie mógł zastosować ulgi dla pracowników),
- pracownikowi przysługują podstawowe koszty uzyskania przychodów (250 zł),
- pracodawca jest upoważniony do pomniejszania zaliczki na podatek dochodowy o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (425 zł),
- pracownik ukończył 26 lat,
- właściwa dla pracodawcy stopa procentowa składki wypadkowej wynosi 1,67%,

- pracownik nie jest uczestnikiem PPK.

Wyszczególnienie	Poz.	Wysokość obciążeń składkowo-podatkowych
wynagrodzenie za pracę	a	3.010,00 zł
podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (poz. a)	b	3.010,00 zł
składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez pracownika, w tym składka:		
• emerytalna 9,76%, tj. 293,78 zł		
• rentowa 1,5%, tj. 45,15 zł		
• chorobowa 2,45%, tj. 73,75 zł	c	412,68zł
podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (poz. a - poz. c)	d	2.597,32 zł
składka na ubezpieczenie zdrowotne do pobrania z wynagrodzenia (poz. d × 9%)	e	233,76zł
koszty uzyskania przychodu	f	250,00zł
podstawa obliczenia zaliczki na podatek dochodowy, po zaokrągleniu do pełnych złotych (poz. a - poz. f - poz. c)	g	2.347,00 zł
zaliczka na podatek dochodowy, po zaokrągleniu do pełnych złotych [(poz. g × 12%) - 300 zł]	h	0,00zł
kwota do wypłaty (poz. a - poz. c - poz. e - poz. h)	i	2.363,56 zł
składki obciążające pracodawcę od kwoty 3.010 zł:		
(składka emerytalna 9,76%, tj. 293,78 zł + składka rentowa 6,5%, tj. 195,65 zł + składka wypadkowa 1,67%, tj. 50,27 zł + składka na FP i FS 2,45%, tj. 73,75 zł + składka na FGŚP 0,10%, tj. 3,01 zł)	j	616,46zł
razem koszt pracodawcy (poz. a + poz. j)	k	3.626,46 zł

1.9. Dodany rozdział do poprzedniego: składka zdrowotna u przedsiębiorcy opodatkowanego podatkiem liniowym/skalą podatkową.

Jak ustalić składkę zdrowotną w 2022 roku

A. SKALA PODATKOWA

1. WSTĘP - ogólne zasady ustalania składki zdrowotnej, miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej.

1 stycznia 2022 r. weszły w życie przepisy, które wprowadziły zupełnie nowe zasady ustalania podstawy wymiaru oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.
Zmiany polegają na ustaleniu wysokości podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w zależności od formy opodatkowania.
WAŻNE! Rok składkowy to miesiące od 1 lutego danego roku do 31 stycznia następnego roku.

Jak ustalić wysokość składki zdrowotnej w 2022 roku?

Zgodnie z ogólną zasadą stopa procentowa składki zdrowotnej wynosi 9% 9% za wyjątkiem przedsiębiorców, których dochody opodatkowane są podatkiem liniowym (ten przypadek omawiam w dziale PODATEK LINIOWY).

Czy jest ustalona minimalna składka zdrowotna?

Tak, miesięczna wysokość składki nie może być niższa niż kwota ustalona jako 9% minimalnego wynagrodzenia. W 2022 roku minimalne wynagrodzenie wynosi 3 010,00 zł, zatem w przypadku, gdy podstawa wymiaru składki zdrowotnej jest niższa od minimalnego

wynagrodzenia, płatnik zobowiązany jest podnieść składkę do wysokości 270,90 zł (3010,00*9%) wraz z podstawą wymiaru składek, którą podnosi się do minimalnego wynagrodzenia.

Jak ustalić miesięczną podstawę wymiaru składki zdrowotnej?

Miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej, ustalana jest od dochodu uzyskiwanego z działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który opłacana jest składka - zgodnie z poniżej zaprezentowanym schematem:

Schemat ustalania miesięcznego dochodu[3]:

a) dochód za pierwszy miesiąc jest ustalany jako różnica między osiągniętymi przychodami, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów w rozumieniu ustawy o PIT,

b) dochód ustalony w sposób, o którym mowa w pkt a), jest pomniejszany o kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe opłaconych w tym miesiącu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,

[3]Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych. art. 81 ust. 2c. Za każdy miesiąc podlegania ubezpieczeniu osoba, o której mowa w ust. 2, wpłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiącej dochód z działalności gospodarczej uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który opłacana jest składka, ustalony w następujący sposób:

1) dochód za pierwszy miesiąc podlegania ubezpieczeniu w roku składkowym jest ustalany jako różnica między osiągniętymi przychodami w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
2) dochód ustalony w sposób, o którym mowa w pkt 1, jest pomniejszany o kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe opłaconych w tym miesiącu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów;
3) dochód za kolejne miesiące ustala się jako różnicę między sumą przychodów w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniętych od początku roku, i sumą kosztów uzyskania tych przychodów w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, poniesionych od początku roku;
4) dochód ustalony w sposób, o którym mowa w pkt 3, jest pomniejszany o sumę dochodów ustalonych za miesiące poprzedzające i o różnicę między sumą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, zapłaconych od początku roku, a sumą składek odliczonych w poprzednich miesiącach; dochód nie jest pomniejszany o składki, które zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

c) dochód za kolejne miesiące ustala się jako różnicę między sumą przychodów, osiągniętych od początku roku i sumą kosztów uzyskania tych przychodów poniesionych od początku roku, w rozumieniu ustawy o PIT,

d) dochód ustalony w sposób, o którym mowa w pkt c), jest pomniejszany o sumę dochodów ustalonych za miesiące poprzedzające i o różnicę między sumą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, zapłaconych od początku roku, a sumą składek odliczonych w poprzednich miesiącach; dochód nie jest pomniejszany o składki, które zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów

WAŻNE!!!Miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej nie może być jednak niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia:

Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych. art. 81 ust.2d W przypadku gdy podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w danym miesiącu, ustalona zgodnie z ust. 2c, jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu 1 stycznia danego roku, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za ten miesiąc stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu 1 stycznia danego roku.

Przykład 1:

Przedsiębiorca prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą opodatkowaną skalą podatkową. Przedsiębiorca ten korzysta z ulgi na start, nie podlega pod obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. W 2022 roku wyniki z prowadzonej działalności przedstawiają się następująco:

Przychód styczeń 2022 roku: 0,00 zł

Koszty styczeń 2022 roku: 1 200,00 zł

Strata za styczeń 2022 roku: 1200,00 zł

Ile wyniesie jego składka zdrowotna za styczeń?

Podstawa wymiaru składki zdrowotnej za styczeń dla przedsiębiorcy, którego dochody z działalności opodatkowane są skalą podatkową stanowi kwota 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kw. 2021 r. włącznie z wypłatami z zysku, a zatem będzie to kwota 4.665,78 zł. Zatem składka za styczeń wynosi: 419,92 zł.

TIP!!! W przypadku, gdy przedsiębiorca jest obowiązany do opłacania składek społecznych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, sprawdź koniecznie:

- od kiedy prowadzona jest działalność gospodarcza,
- jeżeli działalność była prowadzona w 2021 roku - zweryfikuj czy składki na ubezpieczenia społeczne za grudzień 2021 zostały opłacone w grudniu 2021 (termin płatności przypadał na styczeń 2022 roku, jednak dla celów składki zdrowotnej od podatku - w części podlegającej odliczeniu, przedsiębiorca mógł opłacić swoje składki ZUS jeszcze w grudniu za grudzień. Od stycznia 2022 roku, składka zdrowotna nie podlega odliczeniu od podatku w żadnej części)

Po co ta weryfikacja? Zwróć uwagę, że dochód ustalony na cele ustalenia składki zdrowotnej stanowi w pierwszym miesiącu: przychód - koszty uzyskania przychodu pomniejszone o składki społeczne zapłacone i nie zaliczone do kosztów uzyskania przychodów (dalej KUP).

UPEWNIJ SIĘ, że przedsiębiorca, który jest zobowiązany do opłacania składek społecznych - zapłacił je - jeśli tak to w jakim okresie, czy w pełnej wysokości i dodatkowo USTAL - czy składki te będą zaliczane do KUP czy odliczane od dochodu.

Analogicznie postępuj w przypadku, gdy masz do czynienia z osobą współpracującą.

Stwórz do tego celu pomocną tabelkę - możesz umieścić ją w segregatorze przedsiębiorcy:

Składki należne za: Miesiąc/Rok	Kwota składek należnych	Kwota składek zapłaconych	Zapłacone dnia	Zaliczone do KUP/Odliczane od dochodu
Grudzień/21				
Styczeń/22				
Luty/22				
Marzec/22				

2. Jak ustalić roczną podstawę wymiaru składki zdrowotnej.

Roczna podstawa wymiaru składki ustalana jest za rok składkowy, który trwa od 1 lutego danego roku do 31 stycznia roku następnego.

Roczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej stanowi:

- różnicę między osiągniętymi przychodami, w rozumieniu ustawy o PIT, a
- poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy o PIT,
- pomniejszoną o kwotę opłaconych w tym roku składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

WAŻNE! Roczna podstawa składki zdrowotnej nie może być niższa od iloczynu liczby miesięcy podlegania ubezpieczeniu w danym roku i kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Przykład.

Przedsiębiorca prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, opodatkowaną skalą podatkową. Działalność tę przedsiębiorca prowadził w okresie: od 1.08.2022 r. do 31.12.2022 r., podczas tego okresu uzyskał dochody z działalności gospodarczej w wysokości 20 500,00 zł.

→Jak ustalić w tym przypadku roczną podstawa wymiaru składki zdrwotnej?

Nie może być ona niższa od iloczynu liczby miesięcy podlegania i minimalnego wynagrodzenia w danym roku, tj. kwoty: 15 050,00 zł (5 x 3.010 zł).

Roczna składka zdrowotna nie może być niższa niż: 1.354,50 zł (9% x 15.050 zł).

Wysokość rocznej składki u naszego przedsiębiorcy z przykładu obliczonej od dochodu rocznego: 1 845,00 zł (9% x 20 500,00 zł).

Podstawa roczna wyniesie: 20 500,00 zł, składka zdrowotna roczna: 1845,00 zł.

3. Uwaga na okresy, których nie uwzględnia się do ustalenia składki na ubezpieczenie zdrowotne.

WAŻNE przy ustalaniu rocznej podstawy do ustalenia składki zdrowotnej! Ustalając roczny dochód nie uwzględnia się przychodów osiągniętych w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, jak też poniesionych w tym okresie kosztów uzyskania w rozumieniu ustawy o PIT.

art. 81 ust. 2zd Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych. .Ilekroć w ust. 2 i 2b-2zc jest mowa o przychodach i kosztach ich uzyskania w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez

osoby fizyczne, to nie uwzględnia się w tych przychodach i kosztach ich uzyskania przychodów osiągniętych i kosztów poniesionych w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Przykład

Przedsiębiorca prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, opodatkowaną skalą podatkową. Działalność tę przedsiębiorca prowadził w okresie: od 1.08.2022 r. do 31.12.2022 r.. Przedsiębiorca zawiesił działalność gospodarczą w okresie: październik i listopad 2022 r.

Roczna podstawa wymiaru tego przedsiębiorcy nie może być niższa od kwoty: 9 030,00 zł (iloczyn liczby miesięcy podlegania, bez IX i X 2022 r., i minimalnego wynagrodzenia: 3 x 3.010 zł), natomiast roczna składka nie może być niższa od kwoty: 812,70 zł (9% x 9.030 zł).
WAŻNE! Do wyliczenia dochodu nie uwzględnia się ewentualnych przychodów i dochodów oraz kosztów za m-ce październik i listopad 2022 r.

Przykład

Przedsiębiorca prowadził jednoosobową działalność gospodarczą, którą zawiesił od 31.05.2022 r.. W lipcu 2022 r., dokonał sprzedaży nieruchomości. Czy w tej sytuacji przedsiębiorca będzie zobowiązany do zapłaty składki zdrowotnej od dochodu wynikającego ze sprzedaży majątku?

Nie, do ustalenia przychodów i KUP dla potrzeb obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne nie bierze się pod uwagę przychodów osiągniętych i kosztów poniesionych w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - art. 81 ust. 2zd ustawy Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych.

4. Ile wyniesie składka zdrowotna za styczeń 2022 roku?

Podstawa wymiaru składki zdrowotnej za styczeń, ustalana jest na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2021 r. - dla przedsiębiorcy, którego dochody z działalności opodatkowane są skalą podatkową stanowi kwota 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej Monitor Polski. Wysokość składki wynosi 9%: a zatem, składka za styczeń będzie wynosiła: 419,92 zł, tj. 9%* 4.665,78 zł.

Przykład: Przedsiębiorca prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, w której dochody opodatkowane są skalą podatkową. W 2022 roku wyniki za styczeń i luty, kształtowały się następująco:
Przychody 01.2022 r. = 5 000,00 zł,
KUP 01.2022 = 4 000,00 ZŁ
Przychody 02.2022 r. = 13 000,00 zł.
KUP 02.2022r. = 6 000,00 zł.
Zakładamy, że opłacone w danym miesiącu składki na ubezpieczenia społeczne zostały zaliczone do KUP.
Jak ustalić składkę na ubezpieczenie zdrowotne u tego przedsiębiorcy za styczeń, luty i marzec?
• za styczeń: 419,92 zł – Podstawa to kwota 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w czwartym kwartale (9%* 4.665,78 zł)
• za luty – 270,90 zł - Podstawa to kwota minimalnego wynagrodzenia w 2022 roku: 3.010 zł, gdyż dochód ustalony za styczeń jest niższy od tej kwoty (5.000 zł – 4.000 zł = 1.000 zł),

• za marzec – 630,00 zł - ustalona w następujący sposób: przychody za styczeń i luty minus KUP za te miesiące minus dochód za miesiąc poprzedni, czyli:
(5.000 zł + 13.000 zł) – (4.000 zł + 6.000 zł) – 1.000 zł = 7.000 zł.

5. Ile wyniesie składka zdrowotna za luty i marzec 2022 roku (działalność nieprzerwanie kontynuowana od 2021 roku do nadal)- schemat obliczania składki zdrowotnej za pierwszy i kolejne miesiące z przykładem.

1. Dochód za pierwszy miesiąc jest różnicą między osiągniętymi przychodami a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów, w rozumieniu ustawy o PIT.
UWAGA! Rok składkowy to miesiące od 1 lutego danego roku do 31 stycznia następnego roku
2. Dochód ustalony w ten sposób należy pomniejszyć o kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, zapłaconych w tym miesiącu – jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.
3. Dochód za kolejne miesiące ustala się jako różnicę między sumą przychodów (osiągniętych od początku roku) a sumą kosztów uzyskania tych przychodów (poniesionych od początku roku).
4. Dochód ustalony w ten sposób należy pomniejszyć o sumę dochodów ustalonych za miesiące poprzedzające i o różnicę między sumą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe (zapłaconych od początku roku), a sumą składek odliczonych w poprzednich miesiącach (dotyczy składek ZUS niezaliczonych do kup)

Przykład
Ile wyniesie składka zdrowotna za luty 2022 u przedsiębiorcy prowadzącego JDG - opodatkowanie skala podatkowa (działalność rozpoczęta w 2021 roku bez przerw kontynuowana w 2022 roku)
Przychód styczeń 2022 = 26 000,00 zł

KUP (podatnik składki za grudzień zapłacił w grudniu więc nie ma tutaj odliczenia składek): 16 000,00 zł

Dochód styczeń 2022= 10 000,00 zł (podstawa do składki zdrowotnej)

10 000,00 * 9% = 900,00 zł

Przykład

Ile wyniesie składka zdrowotna za marzec 2022 u przedsiębiorcy prowadzącego JDG - opodatkowanie skala podatkowa (działalność rozpoczęta w 2021 roku bez przerw kontynuowana w 2022 roku)

Przychód styczeń 2022 = 26 000,00 zł

KUP (podatnik składki za grudzień zapłacił w grudniu więc nie ma tutaj odliczenia składek): 16 000,00 zł

Dochód styczeń 2022= 10 000,00 zł

10 000,00 * 9% = 900,00 zł - składka zdrowotna za luty 2022 r.

Przychód luty 2022= 24 000,00

KUP luty 2022 = 12 000,00 (składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe zaliczone w KUP zapłacone)

Dochód luty 2022 = 12 000,00 zł

Dochód na cele ustalenia składki zdrowotnej za marzec 2022 = 12 000,00 zł * 9% = 1080,00 zł - składka zdrowotna za marzec 2022r..

(26 000,00 + 24 000,00) - (16 000,00 + 12 00,00) - (10 000,00) = 50 000,00 - 28 000,00 - 10 000,00 = 12 000,00 zł.

6. Ile wyniesie składka zdrowotna za luty 2022 - jeśli przedsiębiorca rozpoczął działalność w lutym 2022?

W takim przypadku, gdy przedsiębiorca rozpoczyna działalność w trakcie roku, opłaca składkę od minimalnego wynagrodzenia. W 2022 r. składka wynosi: 270,90 zł (9% x 3 010,00 zł).

7. Korekta wpływająca na wysokość dochodu - czy dokonać korekty? Kiedy? Co z odsetkami?

W sytuacji, gdy przedsiębiorca otrzyma faktury/inne dokumenty księgowe, które wpłyną na dochód z poprzednich miesięcy, będzie musiał dokonać korekty dokumentów rozliczeniowych wysyłanych do ZUS za te okresy. Najbezpieczniej korekty dokonać w ciągu 7 dni od zaistnienia takiego zdarzenia.

Korekta podstawy i składki na ubezpieczenie zdrowotne

Do kiedy najpóźniej można złożyć korektę?

Korektę podstawy wymiaru składki i należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne płatnik opodatkowany na zasadach ogólnych może być do ZUS złożona najpóźniej do 30 czerwca następnego roku.

WAŻNE! Jeżeli po 30 czerwca ZUS stwierdzi, że należna składka na ubezpieczenie zdrowotne ustalona od rocznej podstawy wymiaru jest wyższa od sumy składek rozliczonych za poszczególne miesiące danego roku kalendarzowego, to powstałą różnicę ZUS przypisze do grudnia albo ostatniego miesiąca podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku kalendarzowym.

8. Jak rozliczyć nadpłatę?

Po obliczeniu rocznej podstawy wymiaru składek i ustaleniu, że składka zdrowotna została opłacona w kwocie wyższej niż składka obliczona od rocznej podstawy, płatnikowi przysługuje zwrot nadpłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne. Zwrot następuje na wniosek złożony wyłącznie w formie elektronicznej poprzez PUE ZUS, o ile płatnik nie posiada zaległości na koncie.

WAŻNE!! TERMIN!! Płatnik może złożyć wniosek w terminie od 15 lutego do 31 maja danego roku (wnioski złożone po terminie nie będą rozpatrywane).

9. Jak liczyć dochód jeśli w jednym z poprzednich miesięcy przedsiębiorca poniósł stratę?

Założenia dla: JDG - opodatkowanie skala podatkowa: DANE ZA POSZCZEGÓLNE MIESIĄCE:
STYCZEŃ: P.=500,00 zł K. = 12 500,00 zł STRATA
LUTY: P. 10 000,00 ZŁ K.= 20 000,00 ZŁ STRATA
MARZEC: P: 45 000,00 ZŁ K.= 2 000,00 ZŁ D. = 43 000,00 ZŁ
USTAL SKŁADKĘ ZDROWOTNĄ ZA STYCZEŃ, LUTY MARZEC I KWIECIEŃ 2022 ROKU

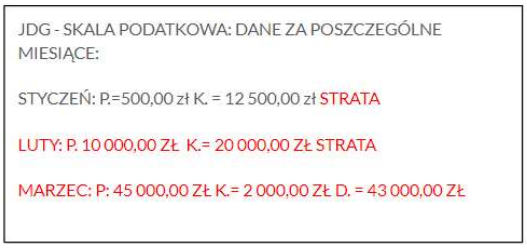

Składka zdrowotna za styczeń wynosi 419,92 zł

Składka zdrowotna za luty: 270,90 zł

Składka zdrowotna za marzec: 270,90 ZŁ

(500,00 +10 000,00) - (12 500,00 + 20 000) - 0 = 10 500,00 - 32 500,00 = STRATA

Składka zdrowotna za KWIECIEŃ :

21 000,00*9%=1890,00 ZŁ

(500,00 +10 000,00 +45 000,00) - (12 500,00 + 20 000 + 2000,00) - 0 +0= 55 500,00 - 34 500,00 = 21 000,00 zł

B. PODATEK LINIOWY

W przypadku przedsiębiorców, którzy opodatkowują swoje dochody podatkiem liniowym, zastosowanie mają takie same przepisy jak dla przedsiębiorców rozliczających się według zasad ogólnych. Jedyna różnica polega na tym, że samą składkę będzie stanowić 4,9% uzyskanego w poprzednim miesiącu dochodu.

Z uwagi na mój zamiar tworzenia tego ebooka w taki sposób by każdy mógł sięgnąć do działu, który go interesuje i w nim odnaleźć wszystkie informacje dotyczące danej formy opodatkowania, opisałam raz jeszcze wszystkie zasady - z tym, że dla podatnika, który opodatkowuje swoje dochody podatkiem liniowym.

WAŻNE! Z literalnego brzmienia przepisów wynika, że składka zdrowotna za styczeń 2022 r. dla podatników opodatkowanych podatkiem liniowym stanowić powinna 4,9% jej podstawy, ZUS jednak stoi na stanowisku, że za styczeń przedsiębiorca, który opodatkowuje swoje dochody podatkiem liniowym zapłaci składkę w wysokości: 419,92 zł (Podstawą składki zdrowotnej za styczeń 2022, jest 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale 2021, tj.:75% x 6221,04 x 9%).

1.10. Zatrudnienie pracownika do 26 roku życia a zaliczka na podatek.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT, wolne od podatku dochodowego są przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o PIT, otrzymane przez podatnika do ukończenia 26 roku życia, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85.528 zł.

Od 2020 roku płatnik obowiązany jest stosować zwolnienie z mocy ustawy, wyjątkiem będzie sytuacja w której podatnik (pracownik, zleceniobiorca) wystąpi do płatnika z wnioskiem o pobór zaliczek na podatek[4]. Wniosek ten składa się odrębnie dla każdego roku podatkowego.

Przykład

Pracodawca Jan Kowalski zatrudnia pracownika, który nie ma ukończonych 26 lat. W 2022 r. pracownik ten nie złożył oświadczenia, że uzyskane przez niego przychody ze stosunku pracy w 2022 r. będą w całości wolne od podatku, wobec tego pracodawca nie nalicza zaliczek na podatek z mocy prawa. Czy słusznie?

Tak, w 2022 roku otrzymane przez podatnika wynagrodzenie do ukończenia 26 roku życia, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85.528 zł. jest wolne od podatku dochodowego.

[4] art. 32 ust. 1f ustawy o PIT: jeżeli podatnik złoży płatnikowi pisemny wniosek o pobór zaliczek bez stosowania zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 updof, płatnik pobiera zaliczki bez stosowania tego zwolnienia najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek.

1.11. ZUS PEL- pełnomocnictwo jak je ustalić, na co nam pozwoli

ZUS-PEL – formularz, który należy wypełnić jeśli podatnik chce upoważnić wybraną osobę do załatwiania spraw w ZUS. W przypadku spółki, która ma wieloosobowe przedstawicielstwo, do druku należy dołączyć PEL-Z, który powinni podpisać wszyscy przedstawiciele którzy udzielają pełnomocnictwa.
W formularzu określany jest również zakres pełnomocnictwa. Może ono być: jednorazowe, ogólne, do konkretnej czynności, np. złożenie konkretnego wniosku.
Może zostać udzielone na czas nieokreślony lub określony ze wskazaniem tego okresu.
Pełnomocnik może załatwiać sprawy w ZUS-ie oraz posiadać dostęp do PUE ZUS we wskazanym zakresie lub też osoba udzielajaca pełnomocnictwa może zdecydować o nadaniu pełnomocnictwa tylko do załatwiania sprawa w ZUS lub tylko do załatwiania spraw za pośrednictwem PUE ZUS.

Dodatkowo w formularzu określić należy jaką rolę będzie pełnił pełnomocnik, co wiąże się z dostępem do konkretnych danych przedsiębiorcy:
- ubezpieczony - informacje o stanie konta osoby ubezpieczonej, dane o zgłoszeniach do ubezpieczeń, informacje o podstawach oraz składkach, zwolnieniach lekarskich, składkach zgromadzonych w OFE oraz na subkoncie ZUS,
- świadczeniobiorca - informacje o świadczeniach wypłacanych i już wypłaconych przez ZUS (emerytura, renta, zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński), również informacje o wysokości tych świadczeń, zwolnienia lekarskie, formularze PIT,
- płatnik składek - stan rozliczeń z ZUS-em, dane osób zgłoszonych do ubezpieczeń przez płatnika, ich elektroniczne zwolnienia lekarskie, dostęp do aplikacji e-Płatnik umożliwiającą składania dokumentów ubezpieczeniowych,

- komornik - dane kancelarii i wnioski oraz odpowiedzi w sprawie udostępniania danych osobowych.

Trzy pierwsze opcje mogą zostać ograniczone jedynie do korespondencji.

Odwołanie pełnomocnictwa następuje poprzez wypełnienie druku PEL-O. Pełnomocnictwo może zostać odwołane zarówno przez przedsiębiorcę, jak i samego pełnomocnika. Jeżeli spółka posiada wieloosobowe przedstawicielstwo, to wymagane jest, aby został dołączony jeszcze załącznik PEL-Z.

Zarówno formularz PEL, PEL-Z jak i PEL-O złożyć można w wersji papierowej oraz za pośrednictwem PUE ZUS.

Ewelina Dulęba